

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS NAUJIENOS

LEIDŽIA KAUNO ARKIVYSKUPIJOS SPAUDOS TARNYBA
Nr. 10, 2002-ųjų vasaris

G A N Y T O J O Ž O D I S

„Taisykite Viešpačiui kelią“ (Lk 3, 4)

Švęsdami Eucharistiją, dėkojame Dievo Apvaizdai už globą, kurią patyrė Kauno arkivyskupija per 75-erius augimo ir didelių išbandymų metus. Adventiniame Evangelijos skaitinyje iš Jono Krikštytojo lūpų nuskamba visiškai ne šventiški žodžiai: *Atsiverskite... Štai kirvis jau prie medžio šaknų, ir kiekvienas medis, kuris neduoda gerų vaisių, bus iškirstas ir įmestas į ugnį.*

Atrodo, kad šitie žodžiai nelabai derinasi su arkivyskupijos 75 metų jubiliejine iškilme. Tačiau negalime užmiršti, kad Kauno arkivyskupiją globoja būtent šventasis Jonas Krikštytojas, todėl jis turi būti mums ypač artimas. Į jo žodžius turime labai atidžiai išsiklausyti, kad jo balsas neliktų tyruose šaukiančiojo balsu, bet suskambėtų kiekvieno mūsų širdyje, kviesdamas brandinti teismo ir šventumo vaisius.

Simpoziumo metu peržvelgę arkivyskupijos istoriją galėjome pasidžiaugti labai gerais vaisiais. Didžiulį darbą nuveikė jaunimo, našlaičių ir vargšų globos organizacijos; arkivyskupija turėjo daug šaunių kunigų, kurie savo pavyzdžiu liudijo Kristų, o jų darbai brandino po ilgų priespaudos metų prisikeliančią Bažnyčią. Labai vaisingai dirbo seserys kazimierietės, kotrynietės, pranciškonės, vėliau pogrindyje susibūrusios seserys eucharistietės ir kt. Palaimingai darbavosi Katalikių moterų sąjunga. Bažnyčioje subrendo tikinčiųjų karta, išlaikiusi persekiojimų egzaminą. Dviem mokytojoms kankinėms – E. Spirgevičiūtei ir A. Dirsytei – vedamos beatifikacijos bylos. Jos teisėtai galėtų būti užvestos T. Andruškai SJ, prof. Pr. Dovydaičiui ir kitiems kankiniams už ištikimybę krikščioniškiems principams.

Karo metu daugelis kunigų, vienuolių ir pasauliečių gelbėjo žydus; vien kunigų priskaičiuojama per trisdešimt. Pokario metų totalitarinis režimas negalėjo pakęsti Bažnyčios įtakos visuomenei, todėl į ją buvo nukreipti patys skaudžiausi smūgiai: buvo nuteista per šešiasdešimt kunigų, uždarinėjamos Kauno bažnyčios, atimta Bažnyčios nuosavybė, uždaryti vienuolynai, nusavintos spaustuvės, uždarytos katalikiškos

leidyklos ir net uždrausta katechizuoti vaikus. Nepaisydami draudimų kunigai, seserys vienuolės ir pasauliečiai slapta mokė vaikus pažinti Dievą; pogrindyje būdavo leidžiami katekizmai ir maldaknygės, už kurias ne vienas kaunietis buvo nuteistas. Kaunas tapo svarbiausiu Lietuvoje pogrindžio literatūros sklaidimo židiniu. Už vaikų katechizaciją kalėjo kun. Prosperas Bubnys MIC. Didžiausius persekiojimo smūgius prisiėmė Kunigų seminarija. Bažnyčiai buvo iškilęs pavojus likti be kunigų.

Atgimimo metais Kaune susikūrė katalikiškas moterų sambūris *Caritas*. Iš jo išaugo Katechetikos ir Šeimos centrai. Į Bažnyčios darbą aktyviai įsitraukė daugybė Bažnyčią mylinčių pasauliečių, kurie jai tarnaudami norėjo įprasminti savo gyvenimą. Dažnai jiems reikėdavo nugalėti daugybę sunkumų, kartais trūkdavo ir pačios Bažnyčios palaikymo.

Arkivyskupijos jubiliejus švenčiamas ne tam, kad girtumės: štai kokie mes šaunūs ir kokie gražūs mūsų darbo vaisiai. Esu giliai įsitikinęs, kad Jonas Krikštytojas galėtų daugeliui Bažnyčios vaikų pasakyti: *Atsiverskite. Parodykite tikrą atgailos vaisių*. Daugelis tėvų per mažai rūpinosi savo vaikų religiniu ugdymu. Dėl baimės ar apsilaidimo jie pasitenkindavo minimumu, ir todėl užaugo tikinčiųjų karta, kurią reikia iš naujo evangelizuoti. Karo metais katalikai, baimindamiesi mirties ar stokodami krikščioniškos meilės, ne visada parodė reikiamą solidarumą su persekiojamais žmonėmis. Pokaryje neleistino kolaboravimo keliuėjo ir pasauliečiai, ir dvasininkai. Arkivyskupijos istorija pasakoja ne tik apie ištikimuosius Bažnyčios vaikus, bet ir apie tuos, kurie, nenorėdami būti persekiojimo mašinos traiškomi, ryždavosi, nors ir minimaliai, bendradarbiauti su okupacinėmis struktūromis. Todėl šiandien nusižeminę ir jausdami savo kaltę bei atsakomybės stoką prašome atleidimo Dievo ir visų, kurie galėjo nukentėti dėl neatsakingo ar baimės padiktuoto Bažnyčios vaikų – vyskupų, kunigų, vienuolių ir pasauliečių – elgesio. Atgailos žodžius norėtume ištarti ir dėl aplaidumo Bažnyčios tarnystėje bei papiktinimų, kuriuos sukeldavo netinkamas dvasininkų ir pasauliečių katalikų elgesys, taip pat dėl meilės stokos. Galbūt esame kalti, kad užgeso ne vieno žmogaus tikėjimas, kai, būdami mūsų artumoje, jie nepajuto broliškos paramos ir širdies šilumos.

Švęsdami Eucharistiją dėkojame Dievui, kad jis per 75 metus laimino kunigų, vienuolių ir pasauliečių darbą ir kad tas darbas atnešė daug gražių vaisių. Arkivyskupijos ateities darbus norėčiau įvardyti Jono Krikštytojo žodžiais: *Taisykite Viešpačiui kelią*. Mūsų visų – dvasininkų ir pasauliečių – misija yra labai kukli: tik ruošti Viešpačiui kelią ir parenti širdžių dirvą. Neužstoti ieškantiems kelio pas Kristų. Ieškoti būdų, kaip patarnauti kiekvienam žmogui, ypač silpnam ir stokojančiam Kristaus. Jei šitą misiją atliksime, galėsime būti ramūs, nes būsime atlikę viską. Dar krikščionybės aušroje apaštalas Paulius suprato vienybės svarbą, todėl meldė Viešpatį: *Ištvermės ir paguodos Dievas teduoda jums tarpusavyje būti vienos minties Kristaus Jėzaus pavyzdžiu*. Šitos vienybės Kristuje, kaip sėkmės garanto, maldaukime Viešpatį Eucharistinėje aukoje.

Arkivysk. S. Tamkevičius

* Homilija, pasakyta Kauno arkikatedroje bazilikoje 2001 m. gruodžio 9 d., iškilmingai minint arkivyskupijos 75 m. įkūrimo jubiliejų.

KAUNO ARKIVYSKUPIJA 2001 METAIS

Statistika

Kauno arkivyskupijos kurijos duomenimis, katalikų tikėjimą 2001 metų pradžioje išpažino apie 506 tūkst. gyventojų iš maždaug 750 tūkst. (arkivyskupijos plotas – 8 750 km²). 2001 metais Krikšto sakramentas suteiktas 4 915 asmenų, Santuokos – 3 282, palaidoti 5 706 asmenys. Arkivyskupijoje šiuo metu yra 92 parapijos ir 8 rektoratai, dirbaujami 103 dieceziniai kunigai, 26 kunigai vienuoliai. Kauno kunigų seminarijoje studijuoja 61 kandidatas į kunigus. 2001 metais kunigystės šventimai suteikti 2 asmenims.

2001 metų svarbiausi įvykiai

Sausio 31 d. Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius SJ ir kultūros ministras G. Kėvišas pasirašė Kauno arkivyskupijos kurijos ir Kultūros ministerijos bendradarbiavimo sutartį dėl kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus steigimo. Prieš pasirašydamas bendradarbiavimo sutartį arkiv. S. Tamkevičius SJ pažymėjo, kad kardinolo V. Sladkevičiaus muziejaus įkūrimas – tai vienas pirmųjų žingsnių įsteigiant Kauno arkivyskupijos istorijos bei sakralinio meno muziejų. Arkiv. S. Tamkevičius SJ sakė tikintis, kad bendradarbiavimas su Kultūros ministerija, kuri paskatino ir sutarčių tarp Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos pasirašymas, atneš visai Lietuvai naudingų vaisių. Kultūros ministras G. Kėvišas savo ruožtu pasidžiaugė galimybe bendradarbiauti su Bažnyčia ir sakė jaučiąs prisidedąs prie gero darbo, įamžinsiančio krikščioniškąsias vertybes.

Vasario 15 d., Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) įkūrimo 79-ųjų metų išvakarėse, arkivyskupas S. Tamkevičius SJ pašventino VDU Katalikų teologijos fakulteto rūmus (Gimnazijos g. 7). Šis Kauno arkivyskupijai priklausantis pastatas (buvęs Šv. Zitos draugijos namai) 1999 m. perduotas VDU ketinant po statinio restauracijos jame įkurdinti Teologijos fakultetą. Per įkurtuvių progą aukotas šv. Mišias Katalikų teologijos fakulteto didysis kancleris arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ Teologijos fakulteto akademinei bendruomenei priminė popiežiaus laišką *Novo millennio ineunte* ir jo raginimą irtis į gilumą. Anot ganytojo, Teologijos fakulteto studentai į šį Bažnyčios kvietimą turi kasdien labai konkrečiai atsiliiepti. Ganytojas akino pamąstyti, „ar gerai atliekame savo misiją, ar Lietuva ir Katalikų Bažnyčia Lietuvoje junta Teologijos fakulteto išleistų studentų darbo vaisius, ar dega šie absolventai naujos evangelizacijos ugnimi atnaujinti Lietuvos dvasinį veidą“.

Balandžio 28 -ąją Gyvybės dienos proga Kauno arkivyskupijos kurija, Lietuvos Caritas, Lietuvos šeimos centras, Kauno šeimos centras, leidybos ir in-

formacijos centras „Už gyvybę“, Kauno krikščioniškieji gimdymo namai Kaune surengė katalikiškųjų organizacijų forumą „Už gyvybę“. Forumu norėta sutelkti jaunimą, medikus, vienuolijas, kunigus, katalikiškąsias organizacijas gyvybės kultūrai skleisti visuomenėje. Forumas prasidėjo malda už gyvybę, kuriai vadovavo kun. R. Grigas ir pranciškonų jaunimas. Kun. R. Grigas forumo dalyviams perskaitė arkiv. S. Tamkevičiaus SJ sveikinimo žodį, kuriame dėkojama visiems ginantiems gyvybę dabartiniais gyvybės kultūros žlugdymo laikais. Pranešimą „Šviesus gyvybės kultūros audinys“ forume perskaitė kunigas, bioetikos dr. A. Narbekovas, mintimis apie gyvybės kultūros skleidimo galimybes internete pasidalijo Katalikų interneto tarnybos darbuotoja Dalė Šmerauskaitė. Forumo metu veikė įvairios darbo grupės: „Kunigai už gyvybę“, „Kaip daryti sprendimus ir paveikti politikus“, „Jaunimas už gyvybę“, „Malda už gyvybę“, „Gyvybės kultūra mokykloje“, „Gyvybės kultūros skleidimas tarp medikų“ ir kt. Čia buvo stengiamasi per tikrovės pažinimą ieškoti teigiamų gyvybės skleidimo pavyzdžių ir įvardyti gyvybės kultūros vilties ženklus. Nuspręsta forumo organizatorių vardu kreiptis į Sveikatos ministeriją dėl abortų praktikos privačiuose medicinos kabinetuose uždraudimo. Forumo dalyviai visus ragino pirmąjį kiekvieno mėnesio ketvirtadienį 12 val. melstis už gyvybę.

Gegužės 19 d. Kauno arkivyskupijos kurijos ir Kauno miesto savivaldybės Kultūros skyriaus iniciatyva Kaune iškilmingai paminėtos Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus gimimo 200-osios metinės. Ta proga Kauno arkikatedroje šv. Mišias, arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui SJ vadovaujant, koncelebravo vysk. Jonas Boruta SJ, vysk. Juozapas Matulaitis, vysk. Rimantas Norvila bei būrelis kunigų. Per pamokslą arkiv. S. Tamkevičius SJ priminė vysk. Motiejaus Valančiaus nuopelnus Bažnyčiai ir Lietuvai, ragino vysk. M. Valančiaus pavyzdžiu priimti atsakomybę už savo tautos bei Bažnyčios ateitį. Po pietų Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto Didžiojoje auloje surengtame minėjime vysk. Jonas Boruta SJ vysk. M. Valančių apibūdino kaip idealų ganytoją, nepaprastai mylėjusį savo ganomuosius, linkėjo ne pasiduoti nevilčiai, bet vysk. Motiejaus Valančiaus pavyzdžiu augti tikėjimu, viltimi ir meile. Humanitarinių mokslų daktaras docentas Juozas Jasaitis apžvelgė vysk. M. Valančiaus leidybinę bei šviečiamąją veiklą. Minėjimas užbaigtas nuotaikingu Klaipeidos universiteto teatro spektakliu „Motiejus Didysis“ (režisierius doc. Petras Bielskis).

Gegužės 27 – birželio 17 d. įvairiais renginiais buvo paminėtos Lietuvos II Eucharistinio kongreso metinės. Gegužės 27 dieną Katalikų evangelizacijos centras Kauno halėje organizavo konferenciją „Štai aš visa darau

nauja" (Apr 21, 5), kurioje dalyvavo daugiau kaip pora tūkstančių žmonių iš visos Lietuvos. Susirinkusieji drauge giedojo, meldėsi, šventė Eucharistiją ir klausėsi svečio iš Jungtinių Amerikos Valstijų Ralpho Martino vedamų konferencijų. Ralphas Martinas apžvelgė po jubiliejinio popiežiaus laiško *Novo millennio ineunte* pagrindines gaires, akcentavo pareigą siekti šventumo, ragino nuolat „irtis į gilumą, ieškoti Viešpaties“. Renginio dalyviams buvo parodyta vaizdajuostės apie Lietuvos II Eucharistinį kongresą ištrauka. Šventėje dalyvavęs vyskupas Rimantas Norvila susirinkusiesiems priminė svarbiausius prieš metus vykusio kongreso akcentus. Įsimąstyti į Kristaus veidą – meilės šaltinį konferencijos dalyvius kvietė sesuo Ignė Marijošiūtė. Konferencija „Štai aš visa darau nauja“ užbaigta šv. Mišiomis, kurių koncelebracijai vadovavo ir pamokslą pasakė Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, akcentavęs Eucharistijos svarbą Bažnyčios bei kiekvieno tikinčiojo gyvenime ir įtaigiai kvietęs visus artintis prie Eucharistinio Jėzaus.

Gegužės 31 d. norintiems prisiminti prieš metus išgyventas Eucharistinio kongreso akimirkas duris atvėrė Kauno viešoji biblioteka. Renginio metu ses. I. Marijošiūtė pasidalijo mintimis apie Eucharistiją – tikrąją Gyvenimo Duoną. Pasak Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus SJ, vienas iš Eucharistinio kongreso tikslų buvo noras priminti, jog Eucharistijai reikia skirti daugiau dėmesio, nes žmonės ne visada suvokia susitikimo su Eucharistija prasmę, bei pabrėžti sekmadienio Eucharistijos šventimo svarbą. Eucharistinis kongresas padėjo labiau įprasinti jubiliejinius metus ir paliko ryškius pėdsakus Bažnyčios bei tautos gyvenime. Renginyje buvo pristatytas fotodokumentinis leidinys apie Lietuvos II Eucharistinį kongresą. Albumo kūrybinės grupės vardu kalbėjusi šio leidinio redaktorė Asta Petraitytė sakė, kad Eucharistinio kongreso albumas atskleidžia visiškai kitokią Bažnyčios įvaizdį nei pasaulietinė žiniasklaida. Albume Bažnyčia atrodo jaunatviška, gyvybinga, patraukli, priešingai žiniasklaidos vaizduojamai pernelyg oficialiai, netgi sustabarėjusiai ir moralizuojančiai Bažnyčiai. Popietės metu skambėjo Kauno sakralinės muzikos mokyklos choro „Pastoralė“ (vadovė N. Jautakienė) atliekamos giesmės ir dainos.

Lietuvos II Eucharistinio kongreso metinės iškilmingai paminėtos ir per Sekmines, birželio 3-iąją, Kauno arkikatedroje. Šv. Mišių koncelebracijai vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ. Mišiose dalyvavo nemažai kongreso organizatorių bei savanorių talkininkų. Per pamokslą arkiv. S. Tamkevičius SJ gausiai susirinkusius tikinčiuosius ragino siekti šventumo, glaudžiantis prie Eucharistinio Jėzaus. „Nėra kitos priemonės atnaujinti visuomenę – tik Eucharistija“, – sakė jis. Per Mišias neštos atnašos priminė Lietuvos II Eucharistinį kongresą, tomis dienomis išgyventą vienybę. Po Mišių, skambant varpams ir giesmėms, aplink arkikatedrą ėjo Eucharistinė procesija.

Lietuvos II Eucharistinis kongresas buvo minimas iki Devintinių – Dievo Kūno liturginės iškilnės. Daugelyje Kauno arkivyskupijos parapijų kasdien vykdavo Eucharistijos adoracijos pamaldos, per Devintines daug kur surengtos Eucharistinės procesijos. Birželio 17 d., per Devintines, iškilmingų šv. Mišių koncelebracijai Kauno arkikatedroje vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ. Per pamokslą jis priminė, jog kiekvienam krikščioniui Eucharistija turi būti centras, apie kurį visa sukasi ir iš kurio visa spinduliuoja. Per Devintines paprastai rengiama Eucharistinė procesija. Anot arkivyskupo, procesija mums turėtų priminti, kad „mes esame žemės keleiviai, per gyvenimą keliaujantys į dangaus Tėvo namus“. „Devintinių procesijoje nešama Eucharistija reiškia, jog mes norime per gyvenimą keliauti su Kristumi ir būti jo stiprinami“, – kalbėjo ganytojas. Po šv. Mišių išsiriškiavo Devintinių procesija. Procesijai stabelėjus, Evangelija buvo skelbiama prie Švč. Trejybės bažnyčios, Popiežiaus kalnelio Santakoje, Maironio paminklo ir Katedroje. Procesijoje giedojimui vadovavo Arkikatedros, Šv. Pranciškaus Ksavero ir Vytauto bažnyčių chorai, grojo Karinių oro pajėgų įgulos orkestras. Po procesijos prie arkikatedros buvo surengta agapė. Vaisių stalus buvo paruošiusios visos Kauno I dekanato parapijos bei kai kurios organizacijos: skautai, Kauno arkivyskupijos Jaunimo bei Šeimos centrai, *Caritas*. Susirinkusiuosius linksmo folkloro ansamblis „Kupolė“.

Sekminių išvakarėse, birželio 2-ąją, Kaune paminėtos kardinolo Vincento Sladkevičiaus mirties pirmosios metinės. Ta proga Kauno arkikatedroje aukotos iškilmingos šv. Mišios, atidengta kardinolo V. Sladkevičiaus atminimo lenta ir atidarytas jo vardo memorialinis butas-muziejus. Ryte vykusioje spaudos konferencijoje Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ trumpai apžvelgė motyvus, paskatinius įsteigti kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinį butą-muziejų. Atidarant muziejų norėta pagerbti „didį Bažnyčios vyrą, visai Lietuvai liudijusį savo gilų tikėjimą, atlidumą, o drauge ir nekompromisišką laikyseną bei ištikimybę krikščioniškosioms vertybėms“, – sakė arkivyskupas S. Tamkevičius SJ. Anot jo, šis kardinolo nekompromisiškumas itin aktualus nūdienos visuomenei, neturinčiai aiškių vertybių ir nuostatų. Spaudos konferencijoje dalyvavusi kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė pasidžiaugė besiplečiančiu Bažnyčios ir Kultūros ministerijos bendradarbiavimu. Viceministrė sakė turinti viltį, kad kardinolo muziejus taps kultūros židiniu, kuriame vyks įvairūs renginiai bei susitikimai. Po spaudos konferencijos kardinolo Vincento Sladkevičiaus memorialinio buto-muziejaus direktorė Irena Petraitytė supažindino žurnalistus su kardinolo memorialine ekspozicija, papasakojo, kaip buvo renkami ekspozitai, pakomentavo ant sienų iškabintas fotonuotraukas, atspindinčias skirtingus Jo Eminencijos gyvenimo tarpsnius.

Vidurdienį Kauno arkikatedroje šia proga aukotas iškilmingas šv. Mišias, kurioms vadovavo kardinolas Audrys Juozas Bačkis, koncelebravo beveik visi Lietuvos vyskupai ir apie 80 kunigų. Šv. Mišiose dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, kultūros ministras Gintautas Kėvišas ir kiti valdžios bei akademinės bendrijos atstovai, giedojo Kauno arkikatedros ir Jėzuitų bažnyčios chorai. Per pamokslą Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius SJ pabrėžė kardinolo V. Sladkevičiaus gerumą ir meilę kiekvienam žmogui. Anot ganytojo, ši meilė kilo iš kardinolo pasinėrimo į Eucharistijos slėpinį. Po šv. Mišių hierarchų, kunigų, velionio kardinolo giminių ir iškilmių svečių eisena atėjo į Švč. Sakramento koplyčią, kurioje palaidotas kardinolas Vincentas Sladkevičius. Čia arkivyskupas S. Tamkevičius pašventino kardinolo antkapio plokštę (architektė R. Žukauskienė, skulptorius A. Šlapikas).

Pasibaigus apeigoms arkikatedroje, namo, kuriame gyveno kardinolas V. Sladkevičius, sienoje atidengta kardinolo atminimo lenta, sukurta Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato skulptoriaus Arūno Sakalausko. Žodį taręs prezidentas Valdas Adamkus apibūdino kardinolą V. Sladkevičių kaip visą tautą vienijusį žmogų, tyliu, beveik nepastebimu buvimu tarp mūsų skleidusį Dvasios jėgą. Kultūros ministras G. Kėvišas priminė, kad turėjome kardinolą, gebėjusį išvelgti stebuklą gėlės žiede ir branginusį kiekvieną žmogų. Kauno miesto meras Erikas Tamašauskas pabrėžė, jog kuklus ir paprastas kardinolo žodis būdavo daug veiksmingesnis nei kitų šūkių. Visą dieną trukusios iškilmės buvo užbaigtos Kauno arkikatedroje, kur Lietuvos kamerinis orkestras ir Kauno valstybinis choras, pagerbdami kardinolo atminimą, atliko G. F. Hendelio oratoriją „Mesijas“. Dirigavo profesorius Petras Bingelis.

Birželio 2 dieną surengtoje spaudos konferencijoje arkivyskupas S. Tamkevičius SJ pristatė žiniasklaidos darbuotojams popiežiaus Jono Pauliaus II laišką Pasaulinės komunikacijos priemonių dienos proga ir atkreipė žurnalistų dėmesį į jo pagrindinę temą – Evangelijos skelbimą globalinės komunikacijos amžiuje. Toje pačioje spaudos konferencijoje arkivyskupas S. Tamkevičius SJ įteikė „Bažnyčios kronikos“ fondo padėkos raštus dviem žurnalistėms. Fondo valdybos sudarytai komisijai pasiūlius, šiais metais padėkos raštais pagerbta mėnraščio „Žemės druska“ redaktorė Jūratė Grabytė (už kūrybingą evangelizacijos darbą rengiant plačiai katalikiškajai visuomenei skirtą žurnalą) ir Kauno krašto laikraščio „Tėviškės žinios“ žurnalistė Angelė Statkuvienė (už Bažnyčios gyvenimo atspindėjimą, krikščioniškųjų vertybių puoselėjimą ir bendruomeniškumo ugdymą regioninėje spaudoje).

Birželio 19 d. arkivyskupas S. Tamkevičius SJ pašventino Kauno pal. J. Matulaičio bažnyčios kertinį akmenį ir šia proga kartu su Pal. J. Matulaičio para-

pijos klebonu V. Pabrinkiu bei Kauno parapijų kunigais koncelebravo šv. Mišias Pal. J. Matulaičio vargdienių seserų vienuolyno koplyčioje. Bažnyčios kertinio akmens pašventinimo iškilmėse dalyvavo Kauno miesto mero pirmasis pavaduotojas G. Budnikas, vienuolių atstovai, parapijos tikintieji. Bažnyčios statybos darbus vykdo UAB „Kaminta“, bažnyčios projekto vadovas architektas R. Zimkus.

Birželio 25 d. arkivyskupas S. Tamkevičius pašventino Kauno Gerojo Ganytojo parapijos koplyčią ir šia proga kartu su vyskupu R. Norvila bei būriu kunigų koncelebravo šv. Mišias. Šventinimo iškilmėse dalyvavo gausus būrys parapijos tikinčiųjų, svečių, vienuolių atstovų, koplyčios statytojų. Gerojo Ganytojo parapijos klebonas kun. J. Stankevičius perskaitė ataskaitą, kurioje trumpai apžvelgė parapijos įkūrimo istoriją ir trejų metų veiklą. 120 sėdimų vietų koplyčią statė bendrovė „Virmalda“, projektavo architektas A. Kančas. Finansinę paramą statant koplyčią suteikė Vokietijos katalikų organizacijos *Renovabis* ir *Kirche in Not*, Kauno arkivyskupijos kurija ir parapijos tikintieji. 2002 metais numatoma tęsti bažnyčios statybą.

Rugsėjo 2–9 d. Šiluvoje vyko tradiciniai Švč. M. Marijos Gimimo atšventimai. Atšventimai prasidėjo rugsėjo 2-ąją iš Tytuvėnų į Šiluvą pajudėjus tradicinei maldininkų eisenai, kuriai vadovavo arkiv. S. Tamkevičius SJ ir vysk. E. Bartulis, kunigai ir Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai. Eisenai, kurioje dalyvavo daug jaunimo, iš Raseinių (nuo Dubysos slėnio) į Šiluvą vadovavo Raseinių bažnyčios klebonas kun. V. Dudsonis. Šiluvos šventovėje šv. Mišias, kurių metu melstasi už šeimas, tremtinius, partizanus, politinius kalinčius ir kitus Lietuvos žmones, koncelebravo arkiv. S. Tamkevičius SJ, vyskupai R. Norvila ir E. Bartulis. 17 val. buvo kalbamas rožinys, maldininkai iškilminga eisena iš koplyčios ėjo į Šiluvos baziliką. Rugsėjo 3 d. melstasi už medikus, *Caritas*, socialinius darbuotojus ir ligonius, rugsėjo 4 d. – už verslininkus, ūkininkus ir darbininkus. Rugsėjo 5-ąją, kunigų ir Dievo pašvęstųjų dieną, šv. Mišiose, kurias koncelebravo arkiv. S. Tamkevičius SJ ir vysk. J. Kauneckas, dalyvavo daugiau kaip 100 kunigų, Lietuvos vienuolių atstovų. Rugsėjo 6-ąją, politikų, valdininkų ir žiniasklaidos darbuotojų dieną, arkiv. S. Tamkevičius SJ per pamokslą ragino politikus, valdininkus ir žiniasklaidos darbuotojus atsigręžti į pažeidžiamiausius mūsų visuomenės žmones, negalinčius apsiginti ir įsitvirtinti teisingumą ir meilę pamynusioje visuomenėje. Rugsėjo 7-oji buvo skirta maldoms už Lietuvos policijos ir teisėtvarkos darbuotojus, rugsėjo 8-ąją Dievo palaimos ir Mergelės Marijos užtarimo prašyta Lietuvos kariuomenei, savanoriams ir šauliams. Atlaiduose tą dieną dalyvavo Lietuvos krašto apsaugos ministras L. Linkevičius. Katechezę didžiulei žmonių miniai vedė Ruklos mokomojo pulko ir Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Algirdo motorizuoto pėstininkų bataliono kape-

lionas, kapitonas kun. dr. A. Valkauskas. Šv. Mišių aukai vadovavo arkiv. S. Tamkevičius SJ, dalyvavo Lietuvos kariuomenės ordinaras E. Bartulis, vysk. R. Norvila.

Šiluvos atleidų paskutinią dieną – rugsėjo 9-ąją – į atlaidus suvažiavo mokytojai, katechetai, švietimo, kultūros darbuotojai ir jaunimas – moksleiviai bei studentai. Šv. Mišių koncelebracijai vadovavo kardinolas A. J. Bačkis, kartu Eucharistiją šventė arkiv. S. Tamkevičius SJ, vyskupai J. Boruta SJ, J. Tunaitis, E. Bartulis, R. Krikščiūnas, V. Michelevičius, J. Kaunecas, J. Matulaitis, R. Norvila, J. Preikšas, J. Žemaitis MIC, apaštališkojo nuncijaus Lietuvoje sekretorius mons. G. Antonysamy. Per pamokslą kardinolas A. J. Bačkis drąsino ir ragino mokytojus nenuilstamai ugdyti jaunimą, visų pirmą jo sąžinę. „Pakanka gėrio lašo, kad pasaulis imtų keistis. Meilė – tai vienintelis turtas, kuris auga tada, kai juo dalijamasi“, – gausiam maldininkų būriui sakė kardinolas A. J. Bačkis, linkėdamas, kad pedagogų triūso vaisiai neštų palaimą žmonėms. Kardinolas taip pat ragino jaunimą gyventi tikromis gyvenimo vertybėmis paremtą gyvenimą.

Rugsėjo 15 d. Kaune buvo surengta Jaunimo diena „Beieškant gyvenimo“, kurioje dalyvavo per 600 jaunų žmonių iš įvairių Kauno arkivyskupijos dekanatų, parapijų, katalikiškų bendruomenių. Jaunimo šventė prasidėjo giesmėmis ir sveikinimais Jėzuitų bažnyčioje. Vyskupas R. Norvila pakvietė kartu paieškoti, kas yra svarbiausia gyvenime, atsiverti naujoms patirtims, pažinti save ir kitą. Po sveikinimo žodžių jaunimas rinkosi į 25 temines grupes, kuriose susitiko su dvasininkais, vienuoliais ir pasauliečiais, gilinosi į tikėjimo klausimus, aptarė tarpusavio bendravimą, santykius su draugais ir artimaisiais, svarstė nūdienos visuomenės problemas ir teikiamas galimybes darbui užsienyje, dalijosi asmenine patirtimi. Jaunimo dienos kulminacijai – Eucharistijos šventimui vadovavo arkivyskupas S. Tamkevičius SJ. Per pamokslą ganytojas jaunimui priminė Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II žodžius: „Dievas nori, kad jūs būtumėte laimingi“. Arkivyskupas sakė, kad į laimės troškimą tegali atsakyti tik Jėzus ir jo mokslas.

Rugsėjo 28–30 d., minint Lietuvos šeimos centrų dešimtmetį, Kaune buvo surengta tarptautinė konferencija „Jaunimo rengimas šeimai“. Konferenciją organizavo Lietuvos šeimos centras, parėmė Kauno arkivyskupijos kurija ir Vokietijos katalikų paramos fondas *Renovabis*. Lietuvos šeimos centrui talkino vyskupijų šeimos centrai ir Lietuvos katechetikos centras, Kauno arkivyskupijos Jaunimo centras, Kauno aukštesnioji katechetų mokykla, Leidybos ir informacijos centras „Už gyvybę“, Lietuvos *Caritas*. Rugsėjo 28 dieną Kaišiadorių vyskupijos Šeimos centro darbuotojai A. ir J. Bernatoniai supažindino su Katalikų Bažnyčios mokymu pasirengimo santuokai klausimais.

Europos krikščioniškų šeimų federacijos vadovai T. ir L. Gauci (Malta), dalydamiesi mintimis apie krikščioniškųjų šeimų sąjungą pasaulyje, atkreipė dėmesį į šiandieninę šeimos krizę. L. ir E. Kowalewski kalbėjo apie rengimo šeimai problemas Lenkijoje. Konferencijos viešnia iš Velso Coleen Norman dalijosi Velso patirtimi rengiant paauglius šeimai. Buvusi Lietuvos šeimos centro vadovė N. Liobikienė priminė, kaip kūrė šeimos centras Lietuvoje, apžvelgė jo plėtojimąsi. Po pranešimų buvo pristatyta naujoji Lietuvos šeimos centro vadovė Vijoleta Valantienė. Rugsėjo 29 dieną konferencija dirbo trimis teminėmis sekcijomis. Rugsėjo 30 d. šv. Mišias arkikatedroje bazilikoje koncelebravo ir pamokslą pasakė arkiv. S. Tamkevičius SJ. Vėliau Vytauto Didžiojo universiteto salėje arkivyskupas pasveikino susirinkusius ir pasidalijo mintimis apie Šeimos centro darbo perspektyvas. Pasak jo, Bažnyčia laiko tarnavimą šeimai viena esmingiausių savo užduočių. Šiandien išgelbėti šeimos be tikėjimo pagrindų neįmanoma. Arkiv. S. Tamkevičius SJ ragino katechetus artimiau bendradarbiauti su šeimos centrais ir jau mokyklose didesnę dėmesį skirti moksleivių rengimui šeimai. Arkivyskupas taip pat akcentavo paprastesnę katechezės, maldos, sąžinės sąskaitos ir išpažinties svarbą rengiantis santuokai, akino kelti tėvų religinį sąmoningumą, nes sąmoninga šeima yra pagrindinė vaiko religinių įsitikinimų ugdytoja.

Rugsėjo 29 d. Kaune buvo surengta Europos kultūros paveldo diena „Kauno bažnyčios gynybinių įtvirtinimų priedangoje“. Per šv. Mišias Švč. Trejybės (Seminarijos) bažnyčioje melstasi už kultūros paveldo darbuotojus, vėliau svečiams iš Vilniaus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kultūros ministerijos ir Kultūros vertybių apsaugos departamento atstovams bei Kauno visuomenei buvo pristatyti Lietuvos kultūrai, paveldui ir valstybės įvaizdžiui svarbią reikšmę turintys Bažnyčios kultūros objektai. Europos kultūros paveldo dieną Kaune vainikavo bendradarbiavimo sutartis, kurią kardinolo V. Sladkevičiaus muziejuje pasirašė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ ir Kultūros vertybių apsaugos departamento direktorė Diana Varnaitė. Sutartimi norima „stiprinti tarpusavyje paminkloauginius ryšius, siekiant išsaugoti Bažnyčios sukauptas kultūros vertybes kaip sudėtinę Lietuvos Respublikos nacionalinio turto dalį“.

Spalio 4 d. Šiluvoje, dalyvaujant Kauno arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui, stebuklingu laikomas Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas buvo perduotas Lietuvos dailės muziejaus Pr. Gudyno muziejinių vertybių restauravimo centrui, kur bus tiriamas bei restauruojamas. Paskutinį kartą paveikslas restauruotas dailininkės Onos Šmigelskytės 1957 m. Anot Pr. Gudyno restauravimo centro vedėjos Jūratės Senvaitienės, dabar vadovausiančios paveikslų tyrimų bei restauracijos darbams, šie darbai gali užtrukti ištisus metus.

Lapkričio mėnesį Kaune intensyviai rengtasi Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejui. Visuose Kauno arkivyskupijos dekanatuose buvo surengtos konferencijos, kurių metu kunigai ir pasauliečiai – įvairių bažnytinių institucijų atstovai – konstruktyviai apžvelgė esamą situaciją ir tarėsi dėl ateities planų jaunimo, šeimos, katechezės, socialinės veiklos ir kt. srityse. Nuo lapkričio vidurio internete veikė Katalikų interneto tarnybos parengta arkivyskupijos 75-mečiui skirta svetainė. Be išsamios informacijos apie Jubiliejaus renginius, čia galima rasti ir virtualųjį forumą apie pastoraciją Kauno arkivyskupijoje. Forume galėjo dalyvauti visi besidomintys Bažnyčios gyvenimu.

Gruodžio 7–9 d. Kaune švęstas arkivyskupijos 75-erių metų jubiliejus. Pirmoji šių sukaktį paminėjo Katalikų teologijos fakulteto akademinė bendruomenė. *Lapkričio 28 d. VDU Katalikų teologijos fakultete surengtame minėjime* dalyvavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ, VDU rektorius prof. Vytautas Kaminskas, Katalikų teologijos fakulteto vadovybė ir gausus dėstytojų bei studentų būrys. Arkiv. S. Tamkevičius SJ kvietė susirinkusiuosius Lietuvos bažnytinės provincijos istorijoje išžvelgti raidos ir brendimo ženklus bei pamąstyti, kaip mes galėtume prisidėti prie jos augimo. Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo politines aplinkybes aptarė VDU Politikos mokslų ir diplomatijos instituto direktorius dr. Antanas Kulakauskas. Kan. dr. Algimantas Kajackas apžvelgė Kauno arkivyskupijos istoriją, neatskiriama susijusia su visos Lietuvos bažnytinės provincijos raida. Minėjimo pabaigoje renginio dalyviams koncertavo Kauno muzikinio teatro solistė Rita Preikšaitė ir styginis kvartetas *Colegium*.

Gruodžio 6 d. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ Kauno arkivyskupijos muziejuje (Valančiaus g. 6) surengė spaudos konferenciją, kurioje išsamiai aptarė Kauno arkivyskupijos įkūrimo reikšmę bei pristatė arkivyskupijos 75-mečio minėjimo programą. Spaudos konferencijoje dalyvavę žurnalistai gavo arkivyskupijos jubiliejaus proga parengtą leidinį „Kauno arkivyskupijai – 75“. Jame žodžiu ir vaizdu glaustai pristatoma arkivyskupijos istorija ir dabartis, svarbiausi asmenys, arkivyskupijos teritorijoje veikiančios vienuolijos, bažnytinės įstaigos bei organizacijos, svarbiausi arkivyskupijos dvasiniai centrai.

Netrukus po spaudos konferencijos, atvykus Lietuvos Respublikos kultūros ministrei Romai Dovydėnienei, buvo pasirašyta Kauno arkivyskupijos ir Kultūros ministerijos bendradarbiavimo sutartis. Šiuo dokumentu Ministerija ir Kurija įsipareigojo bendromis pastangomis įrengti ir atidaryti Kauno arkivyskupijos muziejų Kaune, istoriniuose vyskupų rūmuose (Valančiaus g. 6). Pagal sutartį į šio muziejaus ekspozicijas įtraukiamas ir 2001 m. birželio 3 d. atidarytas memorialinis kardinolo V. Sladkevičiaus butas. Sutartyje numatyta iki 2003 m. liepos atidaryti pastovią muzie-

jaus ekspoziciją. Pasak S. Tamkevičiaus SJ, ši sutartis – tai „Kultūros ministerijos ir arkivyskupijos bendradarbiavimo vainikas“. Kultūros ministrė R. Dovydėniene pabrėžė, kad mūsų valstybės kultūrai labai svarbi Bažnyčios kultūra. Tad ši sutartis – tai nauja valstybės ir Bažnyčios bendradarbiavimo galimybė. Prezidento Valdo Adamkaus sveikinimo žodį ir linkėjimus „telkti kultūros vertybių ištroškusius žmones“ perdavė į muziejaus atidarymo iškilmes atvykęs prezidento patarėjas Darius Kuolys.

Gruodžio 7 d. prasidėjo Kauno arkivyskupijos jubiliejui skirtas simpoziumas „Taisykite Viešpačiui kelią“. Simpoziumas pradėtas arkiv. S. Tamkevičiaus SJ vadovautomis šv. Mišiomis Švč. Trejybės (Seminarijos) bažnyčioje. Po šv. Mišių į Kauno arkivyskupijos konferencijų salę susirinkusius simpoziumo dalyvius pasveikino ir darbo nuotaikos palinkėjo arkiv. S. Tamkevičius SJ. Jis kvietė būti „ne stebėtojais, o aktyviais darbininkais“, apmąstyti, ką darėme ir ko nepadarėme. Dr. Irena Vaišvilaitė supažindino su Kauno arkivyskupijos įkūrimo priešistore ir aptarė bulės *Lituanorum gente* reikšmę Bažnyčiai ir valstybei. Kauno arkivyskupijos padėtį 1926–1940 metais išsamiai apžvelgė kan. doc. dr. Algimantas Kajackas. Mons. doc. dr. Vytautas S. Vaičiūnas OFS supažindino su Katalikų Bažnyčios sielovadine padėtimi nuo 1940 iki 1990 metų. Kun. dr. Artūras Jagelavičius aptarė rezistencinę Bažnyčios veiklą Kauno arkivyskupijoje 1940–1990 metais. Pirmoji simpoziumo diena pabaigta kultūrine programa. Simpoziumo dalyviams ir svečiams koncertavo N. Jautakienės vadovaujamas merginų choras „Pastoralė“, buvo parodytos ištraukos iš naujai sukamo dokumentinio filmo apie Kauno arkivyskupiją.

Antrąją simpoziumo dieną Kauno arkivyskupijos raidą per pastarąjį dešimtmetį apžvelgė kun. doc. dr. Romualdas Dulskis. Vėliau simpoziumo dalyviai, susiskirstę į evangelizacijos ir katechezės, šeimos, jaunimo, pašaukimų, *Caritas* ir socialinės veiklos, informacijos ir žiniasklaidos, kultūros ir meno grupes, aptarė dabartinę padėtį ir iškilusias problemas bei iššūkius atitinkamoje srityje. Vidurdienį Kauno arkivyskupijos simpoziumo dalyviai iškilmingai šventė šv. Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje, po šv. Mišių drauge su vyskupais bendruomeniškai vaišinosi kareiviška koše. Po pietų pastoracinės veiklos ateities gaires pristatė dr. Paulius Subačius ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ. Kauno arkivyskupas akcentavo būtinybę kurti gyvas parapijų bendruomenes. Tarp dėmesio reikalaujančių darbo sričių arkivyskupas minėjo rengimą sakramentams, parapiinę katechezę, dvasinių pašaukimų ugdymą, šv. Mišių patarnautojų sielovadą, sužadėtinių rengimą bei šeimų pastoraciją, ypač palaikant geras šeimas. Po pranešimų toliau darbuotasi atskirose teminėse grupėse – svarstytos ateities gairės. Uždarydamas simpoziumą, arkivyskupas akcentavo didžiulį pasauliečių indėlį į Bažnyčios gyvenimą*. Vakare simpoziumo

mo dalyviai buvo svetingai priimti Kauno arkivyskupijos kurijoje.

Gruodžio 9-ąją, sekmadienį, Kauno arkikatedroje bazilikoje iškilmingai paminėtas Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejus. Šv. Mišių koncelebracijai, dalyvaujant Kauno arkivyskupui ir Lietuvos vyskupams, vadovavo Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Mišių pradžioje taręs sveikinimo žodį. Per pamokslą Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius SJ apžvelgė arkivyskupijos istoriją, nuveiktus darbus ir ragino dėkoti Dievui, kad jis „per 75 metus laimino kunigų, vienuolių ir pasauliečių darbą ir kad tas darbas atnešė daug gražių vaisių“. Ateities arkivyskupijos darbus ganytojas įvardijo Jono Krikštytojo, Kauno arkivyskupijos globėjo, žodžiais: „Taisykite Viešpačiui kelią“.

Po pietų šventinis minėjimas vyko Arkivyskupijos konferencijų salėje. Susirinkusiesiems buvo parodytas dokumentinis filmas apie Kauno arkivyskupijos praeitį ir dabartį. Kauno arkivyskupą S. Tamkevičių SJ arkivyskupijos jubiliejaus proga pasveikino ir įteikė jam medalį Kauno miesto Kultūros skyriaus vadovas Raimondas Yla. Dr. Irena Vaišvilaitė perskaitė pranešimą „Kauno arkivyskupijos ir Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimo reikšmė Bažnyčiai ir valstybei“. Arkivyskupas S. Tamkevičius SJ aptarė sielovadinės veiklos gaires Kauno arkivyskupijoje. Remdamasis popiežiaus Jono Pauliaus II mintimis, jis iškelė šiuos sielovados prioritetus: visuotinį šventumo siekį, malda, bendruomeninį sekmadienio Eucharistijos šventimą, sunykusio nuodėmės suvokimo atgaivinimą. Vakare šia proga Kauno arkikatedroje koncertavo Kauno kamerinis orkestras (meno vadovas ir dirigentas P. Bermannas) ir Kauno valstybinis choras (meno vadovas ir dirigentas P. Bingelis).

* Visus šiame simpoziume skaitytus pranešimus spausdiname atskirame Kauno arkivyskupijos naujienų priede.
Visą informaciją apie simpoziumą galite rasti ir internete adresu
<http://www.lcn.lt/kaunas/75>

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS KURIJA IR JOS INSTITUCIJOS

Kauno arkivyskupijos kurija

Rotušės a. 14, LT-3000 Kaunas; tel.: 409026; faks.: 320090; el. paštas: Kauno.ark.kurija@lcn.lt; interneto svetainė: www.lcn.lt/kaunas

Priėmimo valandos: I–V, 9.00–12.30 val. (išskyrus sekmadienius, šeštadienius, bažnytines ir valstybines šventes).

Ordinaras – arkivyskupas metropolitas *Sigitas Tamkevičius SJ*, arkivyskupo generalvikaras – kun. *Jonas Ivanauskas*, kancleris – kun. *Evaldas Vitulskis*, sekretorė – ses. *Romualda Alma Vabuolaitė FDCJ*, notaras – teol. lic. *Stanislovas Poniškaitis*.

Kauno arkivyskupijos kunigų taryba

Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas; tel.: 409026; faks.: 320090; el. paštas: Kauno.ark.kurija@lcn.lt.

Konsultorių taryba – kun. dr. *Artūras Jagelavičius*, mons. doc. dr. *Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS*, kun. dr. *Jonas Ivanauskas*, kun. *Jonas Babonas*, kun. *Kęstutis Grabauskas*, kun. *Gintaras Vitkus SJ*, mons. *Petras Meilus*.

Kiti kunigų tarybos nariai – mons. *Vincentas Jalinskas*, kun. dr. *Vytautas Brilius MIC*, kun. dek. *Vytautas Grigaravičius*, kun. dek. *Kazimieras Gražulis*, kun. dek. *Vytenis Vaškelis*, kun. dek. *Sigitas Bitkauskas*, kun. dek. *Virgilijus Lenktaitis*, mons. dek. *Jurgis Užsienis*, mons. *Alfonsas Svarinskas*, kun. *Evaldas Vitulskis*, mons. *Lionginas Vaičiulionis*.

Kauno arkivyskupijos pastoracinė taryba

Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas; tel.: 409026; faks.: 320090; el. paštas: Kauno.ark.kurija@lcn.lt

Vadovas – arkivyskupas *Sigitas Tamkevičius SJ*. Arkivyskupijos kurijai atstovauja generalvikaras kun. dr. *Jonas Ivanauskas*, kancleris kun. *Evaldas Vitulskis*, koordinatorė ses. *Pranciška N. Bubelytė FDCJ*, religinio švietimo sričiai – mons. dr. *Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS*, kun. *Ričardas Repšys*, *Vilhelmina Raubaitė*, *Remigijus Oželis*, jaunimo – *Arūnas Kučikas* ir *Vygantas Malinauskas*, evangelizacijos – *Antanas Jonauskis* ir *Tomas Urbutis*, šeimų sielovados – *Vijoleta Valantiejūtė* ir *Jūratė Lenkuvienė*, liturgijos – kun. *Mindaugas Pukštys* ir diak. *Audrius Arštikaitis*, *Caritas* – *Ona Virbašiūtė* ir *Olga Kazlienė*, seminarijai – kun. *Aurelijus Žukauskas* ir kun. *Kęstutis Kėvalas*, pašaukimų sielovados sričiai – kun. *Arvydas Žygas* ir ses. *Alma Vabuolaitė FDCJ*, Ekonomo tarnybai – kun. *Vytenis Vaškelis* ir ses. *Laura V. Navikaitė SJE*, žiniasklaidai – *Darius Chmieliauskas* ir *Gediminas Žukas*,

dvasininkijai – kun. *Vytautas Grigaravičius* ir diak. *Erastas Murauskas*, pasauliečiams – *Egidija Vaicekauskienė*, *Rolandas Langaitis*, *Donatas Karčiauskas*, vienuolijoms – kun. *Stasys Kazėnas SJ* ir ses. *Liucija Grybaitė FMA*, katalikų organizacijoms bei judėjimams – *Vidas Abraitis* ir *Dalė Šmerauskaitė*, kultūros, meno, paveldo ir muzikos sritims – *Vita Liaudanskaitė*.

Kauno arkivyskupijos Pastoracinė taryba arkivyskupo dekretu atnaujinta 2002 m. sausio 25 d.

Kauno arkivyskupijos tribunolas

Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas; tel.: 409027; faks.: 320090; el. paštas: Kauno.ark.kurija@lcn.lt.

Nariai – kun. bažn. t. dr. *Artūras Jagelavičius* (oficialas), mons. doc. dr. *Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS* (teisėjas), mons. *Lionginas Vaičiulionis* (teisėjas), kun. *Jonas Bujokas* (teisėjas), bažn. t. lic. *Renata Žilinskaitė* (santuokos ryšio gynėja), bažn. t. lic. *Alma Krapavičiūtė* (notarė).

Kauno arkivyskupijos tribunolas kaip pirmoji instancija 2001 metais gavo 33 ieškinius pradėti bylą dėl santuokos paskelbimo negaliojančia. Du ieškiniai atmesti dėl juridinio pagrindo pradėti bylą nebuvimo. 2001 m. septyniolikoje bylų santuoka paskelbta negaliojanti. 16 užbaigtų bei teigiamai išspręstų bylų persiūsta į antrąją instanciją. Kauno arkivyskupijos tribunolas kaip antroji instancija 2001 m. išsprendė 14 bylų, gautų iš Vilniaus pirmosios instancijos tribunolo.

2000 metais sudarytas tribunolas, atsakingas už Dievo tarnaitės Elenos Spirgevičiūtės beatifikavimo arba kankinystės paskelbimo bylą, toliau atlieka diecezinių tyrimą: renka liudytojų parodymus. 2002 m. sausio mėn. arkivyskupas S. Tamkevičius savo delegatui šioje byloje paskyrė padėjėją kun. Joną Bujoką. Tyrimus tęsia tais pačiais metais sudarytas tribunolas, atsakingas už Dievo tarnaitės Adelės Dirsytės beatifikavimo arba kankinystės paskelbimo bylą.

Kauno arkivyskupijos bažnytinio meno komisija

Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas; tel.: 409026; faks.: 320090; el. paštas: Kauno.ark.kurija@lcn.lt.

Pirmininkas – kun. *Evaldas Vitulskis*, nariai – kan. doc. teol. dr. *Algimantas Kajackas*, menotyrininkė doc. dr. *Laima Šinkūnaitė*, menotyrininkė dr. *Marija Matušakaitė*, architektūros istorikė *Nijolė Lukšionytė-Tolvaišienė*, architektė *Irma Grigaitienė*, sekretorė – menotyrininkė *Irmantė Randarčikaitė*.

2001 metais komisija surengė 9 plenarinius ir 16 išvažiuojamųjų posėdžių, aplankė ir apžiūrėjo 11 ar-

kivyskupijos bažnyčių bei pateikė jų klebonams siūlymų, kaip tvarkyti konkrečios bažnyčios eksterjerą bei interjerą. Ypač daug dėmesio skirta Kauno šv. Pranciškaus Ksavero ir Skarulių šv. Onos bažnyčių interjerų tvarkymui. Komisijos siūlymu iš aplankyto bažnyčių į Kauno arkivyskupijos muziejaus Bažnytinio meno skyrių perduoti 22 sakralinio paveldo objektai. Komisija taip pat svarstė naujai statomos Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčios Kaune ir Šiluvoje planuojamo statyti propedeutinio centro projektus, prisidėjo prie kardinolo Vincento Sladkevičiaus atminimą įamžinančių ženklų (antkapinės plokštės ir memorialinės lentos) įrengimo bei kitų arkivyskupijos nuspelniusių dvasininkų atminimo įamžinimo. Be to, komisija peržiūrėjo ir pataisė 1996 metais patvirtintą Bažnytinio meno komisijos statutą.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

Rotušės a. 14, LT-3000 Kaunas; tel.: 409025; faks.: 320090; el. paštas: dch@lcn.lt.

Kauno arkivyskupijos atstovas spaudai – *Darius Chmieliauskas*.

Spaudos tarnyba vasario 19 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje surengė spaudos konferenciją, kurioje arkivyskupas S. Tamkevičius SJ apžvelgė bažnytinių institucijų veiklą ir atliktus darbus Jubiliejiniais 2000 metais bei pristatė popiežiaus Jono Pauliaus II apaštališkąjį laišką *Novo millennio ineunte*. Birželio 2 d. Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialiniame bute-muziejuje surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo ir kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, buvo pristatyta kardinolo mirties pirmosioms metinėms parengta ekspozicija. Arkiv. S. Tamkevičius SJ supažindino su popiežiaus Jono Pauliaus II laišku Pasaulinės komunikacijos priemonių dienos proga. Rugsėjo 2–9 d. Šiluvoje vykusią tradicinių Švč. Mergelės Marijos gimimo atleidų metu Spaudos tarnyba organizavo žiniasklaidos darbuotojams skirtą dieną (rugsėjo 6 d.). Lapkričio 8 d. surengė arkiv. S. Tamkevičiaus SJ spaudos konferenciją dėl baltų religijos pripažinimo tradicine religine bendruomene ir dėl dvasininkų bei vienuolių socialinio draudimo valstybės lėšomis. Gruodžio 6 d. Kardinolo V. Sladkevičiaus bute-muziejuje įvykusioje arkiv. S. Tamkevičiaus SJ spaudos konferencijoje buvo pristatyti Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejaus renginiai. Simpoziume „Taisykite Viešpačiui kelią“ Spaudos tarnyba parengė ir vedė informacijos bei žiniasklaidos atstovų grupės darbą.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba 2001 m. nuolat palaikė ryšius su vietine ir nacionaline žiniasklaida, kuriai pateikė per pusę šimto pranešimų, atsakė į daugybę žodinių paklausimų.

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS CENTRAI IR ĮSTAIGOS

Kauno arkivyskupijos Caritas

M. Daukšos g. 21, LT-3000 Kaunas; tel.: 209011; faks.: 209073.

Kauno arkivyskupijos Caritas pirmininkas – Kauno arkivyskupas *Sigitas Tamkevičius SJ*, direktorius – kun. *Virgilijus Veprauskas*, reikalų vedėja – *Ona Virbašiūtė*.

2001 m. pagrindinės veiklos kryptys liko tos pačios: pagalba vienišioms žmonėms, seneliams, vaikams ir iš įkalinimo įstaigų grįžusiems asmenims. Suteikta pagalba drabužiais 11 583 asmenims už 127 195 Lt, paaukoto maisto išdalyta 1 550 asmenų už 12 342 Lt. Be to, iš piniginių aukų maistui pirkti papildomai skirta 19 122 Lt, vaikams maitinti – 26 447 Lt.

2001 metais labdaros valgykla kasdien maitindavo 800–1000 vargšų. Keturiuose maitinimo punktuose maisto kasdien gaudavo 140 žmonių, VDU maitinimo punkte – apie 100 studentų. Valgyklą rėmė Toronto Prisikėlimo parapijos tikintieji, Vokietijos katalikų verslininkų draugija, Kauno miesto socialinės rūpybos skyrius, Kauno arkivyskupijos kurija, UAB „Sostena“ Kauno filialas, pavieniai rėmėjai. Kauno septyniuose parapijose savaitgaliais būdavo maitinami 327 vaikai. Daugiausia aukų šiam reikalui gauta iš Kanados rėmėjų. Jonavos parapijoje maitinama 20 vaikų, maistu juos aprūpina Jonavos kavinė „Vara“.

Kauno arkivyskupijoje veikia 4 vaikų dienos centrai, globojantys 252 vaikus. Didžiausias vaikų dienos centras įsikūręs Ruklos parapijoje, čia kasdien maitinama 100–150 vaikų. Centrą remia AB „Beržų kompleksas“, UAB „Jonavos duona“, rajono savivaldybė ir Jonavos parapijos klebonas. Kauno Šančių parapijos vaikų dienos centru daugiausia rūpinasi Šančių parapijos klebonas. Kaune taip pat veikia Senamiesčio vaikų dienos centras. Tai Kauno arkivyskupijos kurijos, Kauno miesto savivaldybės ir Kauno Caritas bendras projektas.

Toliau buvo tęsiamas bendras Italijos Brešės Caritas ir Kauno Caritas projektas, kuriuo siekta padėti neturtingoms, mokyklinio amžiaus vaikų turinčioms šeimoms. 2001 metais remta 50 šeimų, vasarą 80 vaikų mėnesį atostogavo Italijoje. Įgyvendinant bendrą projektą su Prahos Caritas „Globa per atstumą“ remiama 200 šeimų. 2001 m. vasarą Prahoje atostogavo 45 vaikai iš Kauno arkivyskupijos.

Kauno arkivyskupijoje veikia 4 parapiniai senelių namai, kuriuose gyvena 42 žmonės. Jie išsilaiko iš senelių pensijų ir geradarių aukų bei savivaldybių socialinės rūpybos skyrių paramos.

Kaune veikia firmų „Limedika“, „Litfarma“ ir „Armila“, Vilniaus Caritas vaistinės, Sveikatos apsaugos ministerijos labdaros fondo ir Vokiečių katalikų verslininkų draugijos remiama labdaros vaistinė. Labdaros vaistais gauta už daugiau negu 330 tūkst. Lt, padėta per 12 tūkst. žmonių. Caritas medicinos centre pagalba nemokamai suteikta 800 žmonių.

2001 metais pelningai veikė parduotuvė „Labdara – labdarai“. Jos pelnas skirtas bendrajai Caritas veiklai remti. Finansiškai save išlaikė liturginių drabužių siuvykla.

Atnaujinta ligonių tarnybos programa „Slauga į namus“. Programoje numatyti metų trukmės slaugos įgūdžių ugdymo seminarai. Į projektą įsitraukusios 24 savanorės iš dešimties Kauno parapijų. Slaugoma 18 ligonių, 20 slaugytojų gavo atitinkamus pažymėjimus.

2001 m. Kauno Caritas aktyviai įsitraukė į Lietuvos Caritas vykdomą kalinių globos programą, kurios tikslas – spręsti kalinių dvasines bei socialines problemas. Be to, Kauno Caritas pagal išgales stengėsi padėti iš įkalinimo įstaigų paleistiems asmenims. Pagalbos į Kauno Caritas 2001 metais kreipėsi 96 buvę kaliniai.

2001 metais į Kauno arkivyskupijos Caritas sandėlį buvo atgabentos 4 siuntos iš Vokietijos, po vieną siuntą – iš Šveicarijos ir Švedijos.

Į akciją „Gerumas mus vienija“ 2001 metais Kauno arkivyskupijoje įsitraukė 987 žmonės. Akcijos metu surinkta 6 109 kg drabužių, 1 096 kg maisto, 8 480 Lt piniginių aukų. Surinktomis lėšomis paremta per 3 tūkst. asmenų: nupirktas maisto ir dovanėlių vaikams, organizuotos eglutės vaikams ir Kūčių vakarienės vargšams, nuvežta maisto į Pravieniškių kalėjimą.

Katalikų evangelizacijos centras

A. Jakšto g. 4, LT-3000 Kaunas; tel.: 321422; el. paštas: cec@kaunas.omnitel.net

Direktorius – *Antanas Jonauskis*.

Katalikų evangelizacijos centras įsteigtas 2002 m. sausio 2 d. Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus SJ dekretu. Centras, be kita ko, siekia: evangelizuoti netikintuosius bei iš naujo evangelizuoti nominaliuosius katalikus; skatinti bei stiprinti katalikų religinį sąmoningumą; gilintis į dvasinį Bažnyčios paveldą bei atskleisti jo aktualumą šiandienės kultūros sąlygomis; išvelgti konkrečias Bažnyčios dvasines reikmes ir ieškoti būdų, kaip į tai atsilipti; ugdyti katalikų atsakomybę už Bažnyčios ir visuomenės dvasines reikmes, padedant jiems imtis konkrečių veiklos formų.

Centras organizuoja įvairius krikščioniškus renginius (konferencijas, misijų dienas, ugdymo seminarus, stovyklas, pamaldas ir pan.), bendradarbiauja su užsie-

nio valstybių religinėmis organizacijomis, rūpinasi, kad bendrijos nariai dalyvautų tarptautinėse krikščioniškose konferencijose, evangelizacijos mokyklose bei seminaruose, skatina tarptautinę misijinę veiklą, rengia piligrimines keliones, kaupia bei skleidžia katalikiškąją metodinę medžiagą bei informaciją.

„Katechezės mokykla“ jaunavedžiams

Vilniaus g. 7, LT-3000 Kaunas; tel.: 322583.

Programos vadovai – *Alvydas Rakauskas* ir *Antanas Šalaševičius*.

2001 metais „Katechezės mokyklos“ pasirengimo sakramentams 6 temų kurse dalyvavo 896 asmenys, iš jų 726 rengėsi santuokai. Iš 732 Santuokos sakramentui besirengiančių asmenų 626 ketino susituokti Kauno miesto bažnyčiose, 46 – kitose Lietuvos bažnyčiose, likusieji jungtuvų vietas nenurodė.

Kauno arkivyskupijos Jaunimo centras

Vilniaus g. 7, LT-3000 Kaunas; tel.: (27) 322578; faks.: (27) 322574; el. paštas: kajc@lcn.lt.

Vadovas – *Arūnas Kučikas*, pavaduotoja – *Ramunė Geccaitė*, referentė – *Lina Daugėlaitė*.

Jaunimo centras 2001 m. vasario 23 d. surengė jaunimo pastoracijos konferenciją (40 dalyvių), rugsėjo 15 d. – Kauno arkivyskupijos Jaunimo dieną (600 dalyvių). Pasirengimo Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejui laikotarpiu Jaunimo centras spalio ir lapkričio mėnesį dalyvavo dekanatų konferencijose.

Rengiant parapijų pastoracinius bendradarbius organizuota: pagal *liturginių metų programą* – seminaras „Jėzus Nazaretis. Kas Jis?“ (kovo 17–18 d., 35 dalyviai), adventinis seminaras „Šventas ilgesys“ (lapkričio 23–25 d., 65 dalyviai), advento rekolekcijos Kauno miesto parapijų jaunimui (gruodžio 1 d., 40 dalyvių); pagal *vasaros stovyklų vadovų rengimo programą* – pasirengimo vasaros stovykloms susitikimas (gegužės 12–14 d., 60 dalyvių), seminarai „Kaip parengti sėkmingą paraišką“ Kauno I ir II, Jurbarko ir Jonavos dekanatuose (balandžio – gegužės mėn.), apsilankymai Raseinių ir Ukmergės dekanatuose (rugsėjo – spalio mėn.); pagal *pradžiamokslio parapijų jaunimui programą* – 4 seminarai Jonavoje, Raseiniuose, Jurbarko, Ukmergėje (spalio–lapkričio mėn., 80 dalyvių).

Kauno kunigų seminarijos studentams surengti 2 trijų dienų pastoraciniai seminarai sausio ir vasario mėnesį, dar du teminiai seminarai balandžio ir lapkričio mėnesį. Parengiamajam kursui organizuotas socialinės praktikos įvado seminaras rugsėjo ir socialinės praktikos aptarimo seminaras – gruodžio mėnesį.

Lietuvos vyskupijų jaunimo centrų darbuotojams buvo surengtas seminaras „Jubiliejinių metų renginių

įvertinimas ir tolesnės veiklos aptarimas“ (vasario 15–17 d., 16 dalyvių).

Organizacijų ir bendruomenių bendradarbiavimui skatinti buvo skirti šie renginiai: Kauno miesto moksleivių piešinių paroda (vasario 15–17 d., 16 dalyvių), „A. C. Patria“ 10 metų jubiliejus (birželio mėn.), Švč. Trejybės bažnyčios jaunimo grupės projektas su italais (rugpjūčio mėn.), konferencija „Jaunimo rengimas šeimai“ (rugsėjo 28–30 d.), Kauno kunigų seminarijos klierikų susitikimas su Kauno mokyklų moksleiviais (spalio 18 d.), seminaras Taizė grupių vadovams (lapkričio 19–20 d.), Kauno arkikatedros jaunimo choro rekolekcijos (gruodžio 22 d.).

Plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą bei ryšius atsakingiems Jaunimo sielovados bendradarbiams surengta pastoracinių studijų savaitė Drezdeno-Meisenos vyskupijoje (rugsėjo 10–17 d., 7 dalyviai). Birželio 14–17 d. Vilniuje Kauno, Vilniaus, Kelno arkivyskupijų ir Drezdeno-Meisenos vyskupijos jaunimo centrų vadovai aptarė tolesnio bendravimo perspektyvas, balandžio mėnesį Kelno arkivyskupijos katalikiškųjų jaunimo organizacijų vadovai viešėjo Lietuvoje. Ekumeniniam bendradarbiavimui buvo skirti 3 susitikimai Baltijos šalių jaunimo tinkle „BIEN“.

Jaunimo grupės dalyvavo: balandžio 26 – gegužės 2 d. – Kelno arkivyskupijos jaunimo dienoje „Altenbergo šviesa“; birželio 21–26 d. – Lingene (Vokietija) vykusiame seminare „Jaunimo vadovų tobulinimosi kursas“; liepos 28–rugpjūčio 6 d. – laisvalaikio užimtumo projekte „Atviras palapinių miestelis“ Grevenbroiche (Kelno ark.); liepos 20–30 d. – Europos jaunimo stovykloje Schmiedeberge (Drezdeno-Meisenos vysk.); liepos 2–15 d. – jaunimo muzikos savaitėje „Singerwoche“ (Lietuva), rugpjūčio mėn. – Jurbarko, Kėdainių ir Bautzeno (Drezdeno-Meisenos vyskupija) jaunimo mainų projekte; lapkričio 9–12 d. – seminare „Jaunimo vadovų tobulinimosi kursas“ Kaune; gruodžio 27 – sausio 5 d. – kalėdinių giesmių savaitėje (Drezdeno-Meisenos vysk.).

Kauno arkivyskupijos jaunimo centro renginiuose 2001 metais iš viso dalyvavo 1077 jaunuoliai.

Kauno arkivyskupijos Katechetikos centras

A. Jakšto g. 4, LT-3000 Kaunas; tel./faks.: 320469; tel.: 320472; el. paštas: kacc@lcn.lt.

Vadovas – *kun. Ričardas Repšys*, darbuotojai – *Jolanta Jančiukienė* (koordinatore), ses. *Viktorija Maknauskaitė* SJE (koordinatore), ses. *Regina Purauskaitė* (metodininkė), *Remigijus Oželis* (metodininkas).

Kauno arkivyskupijoje 2000–2001 m. tikybos mokėsi 50 004 mokiniai iš 100 375. Remiantis 2001 metų gruodžio mėnesio statistika, kurią pateikė arkivyskupijoje

esantys švietimo ir ugdymo skyriai, 2000–2001 m. iš 101 578 mokinių katalikų tikyba pasirinko 49 455 mokiniai. Tikyba šiais mokslo metais dėsto 304 tikybos mokytojai, iš jų 12 kunigų, 19 vienuolių ir 273 pasauliečiai. Šiuo metu arkivyskupijoje dirba 73 tikybos vyr. mokytojai, 20 tikybos mokytojų metodininkų. Praėjusių mokslo metų pabaigoje labai padaugėjo jaunų specialistų, pageidaujančių dėstyti katalikų tikyba. Šiuo metu į eilę įsidarbinti tikybos mokytojais užsirašė 73 asmenys, iš jų beveik pusė – studentai.

Arkivyskupijos tikybos mokytojų darbo grupė 2000 metų rugpjūčio mėnesį parengė atnaujintos katalikų tikybos dėstymo programos XI klasei „Religija ir filosofija“ projektą ir pateikė jį svarstyti Lietuvos katechetikos centrui. 2001 m. rudenį Lietuvos katechetikos centras sudarė darbo grupę minėtai programai atnaujinti bei vadovėliui rengti. Į šią grupę įtraukta Kauno arkivyskupijos tikybos mokytoja metodininkė Stasė Brazdžionienė. 2001 m. rugpjūčio mėnesį baigta įgyvendinti kvalifikacinė programa „Katalikų religinio ugdymo pradinėje mokykloje pagrindai“, skirta mažų mokyklų pedagogams, norintiems dėstyti katalikų tikyba savo mokyklose. Šią programą sėkmingai baigė 14 pedagogų iš Raseinių bei Jurbarko dekanatų.

Šiais mokslo metais tikybos mokytojai rengė bei vedė metodinius užsiėmimus aktualiomis temomis. Katechetikos centro koordinatėrės stengdavosi dalyvauti arkivyskupijos šešiolikos metodinių centrų susirinkimuose, palaikė artimą ryšį su tikybos mokytojais bei parapijų klebonais. Arkivyskupijos tikybos mokytojai aktyviai dalyvavo įvairiuose Lietuvoje vykusiuose kvalifikaciniuose bei šviečiamojo pobūdžio seminaruose. 2001–2002 mokslo metai pradėti konferencija „Naujojo tūkstantmečio pradžioje“, kurioje buvo apžvelgti padaryti ir nepadaryti darbai. Daug dėmesio bei jėgų 2001 metų rudenį skirta Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejaus rengimuisi. 2001 metais gana vaisingai bendradarbiauta su Kauno miesto švietimo ir ugdymo skyriumi. Arkivyskupijos katechetikos skyrius padėjo rengti miesto dorinio ugdymo programą.

Kauno arkivyskupijos Šeimos centras

Aukštaičių g. 10, LT-3005 Kaunas; tel.: 207598; faks.: 323340; el. paštas: family_center@kaunas.omni-tel.net, laukimas@lcn.lt.

Direktorė – *Jūratė Lenkuvienė*.

2001 metais Šeimos centre dirbo 11 etatinių darbuotojų ir apie 40 savanorių, buvo vykdomos 5 programos, veikė 12 savitarpio paramos grupių ir klubas.

Sužadėtinių rengimo santuokai programa (koordinatėrė – socialinė darbuotoja *Giedrė Aukščiūnienė*) skirta sužadėtiniams, norintiems tuoktis bažnyčioje. Būsimiems sutuoktiniams 2001 m. buvo skaitomos keturios paskaitos: „Šeima psichologiniu požiūriu“, „Šeima so-

cialiniu požiūriu“, „Natūralus šeimos planavimas“, „Santuokos sakramentas“. 2001 metais programoje dalyvavo 1 004 poros, sužadėtiniams iš viso perskaitytos 185 paskaitos. Sužadėtinių amžiaus vidurkis – 24–26 metai, dauguma bažnyčioje lankosi tikrai retkarčiais arba per šventes. Programoje darbavosi 4 etatiniai darbuotojai, 6 savanoriai, 4 kunigai.

Šeimos išsaugojimo programos (koordinatėrė – socialinė darbuotoja *Sigita Šimkienė*) tikslas – padėti krizę išgyvenančioms šeimoms. 2001 metais pagalba teikta per 60 šeimų, kuriose auga 104 vaikai. Per metus suteikta apie 500 individualių konsultacijų. Programos darbuotojos taip pat perskaitė 23 paskaitas tėvams, moksleiviams ir socialiniams darbuotojams, surengė apmokymus dvylikai socialinių darbuotojų iš įvairių socialines paslaugas teikiančių organizacijų, 8 susitikimus mokyklų socialiniams pedagogams, išleido metodines knygeles „Būti tėvais“ ir „Darbas su alkoholikų šeimų vaikais“, pradėjo burti tėvystės įgūdžių mokymo grupes. Daug dėmesio skirta alkoholikų vaikams: su jais būdavo susitinkama kartą per savaitę, jiems buvo organizuota išvyka į Trakus ir Molėtus. Programoje dirbo dvi profesionalios socialinės darbuotojos.

Individualus konsultavimas (koordinatėrė – psichologė *Zita Vasiliauskaitė*). Per 2001 metus suteiktos 1 026 konsultacijos, iš jų 277 dėl alkoholizmo problemų, 515 psichologinio pobūdžio, 214 dėl socialinių problemų, 20 dėl smurto prieš moterį. Perskaitytos 23 paskaitos alkoholizmo tema ir 8 paskaitos psichologijos klausimais. Programoje darbavosi keturios darbuotojos.

Programa paaugliams „Pažink save“ (koordinatėrė – *Ona Darbutaitė*). Programos tikslas – padėti jauniems žmonėms tapti brandžiomis asmenybėmis pažįstant save bei ugdantis vertybes. 2001 metais programos darbuotojai Šeimos centre lytiškumo ir rengimo šeimai temomis surengė 18 paskaitų-susitikimų, kuriuose dalyvavo 360 moksleivių. Mokyklose surengti 82 pokalbiai apie vertybes, draugystę, meilę, vaisingumą. Šiuose susitikimuose dalyvavo 396 moksleiviai. Įgyvendinti programą padėjo 15 Šeimos centro parengtų savanorių, daugiausia aukštųjų mokyklų studentų. Savanoriai kartą per savaitę rinkdavosi kaip tarpusavio palaikymo grupė.

Krizinio nėštumo programos (koordinatėrė – socialinė darbuotoja *Aušra Bačėnienė*) tikslas – padėti moterims ir šeimoms, išgyvenančioms krizę dėl nėštumo ar aborto. 2001 metais pagalbos kreipėsi 216 moterų, joms suteiktos 462 konsultacijos. Moterims, kamuojamoms poabortinio sindromo, būdavo organizuojama Rachelės grupė. Programos darbuotojos taip pat skaitė paskaitas bei vedė susitikimus motinystės bei kūdikystės srityje besidarbuojantiems specialistams, biologijos ir etikos mokytojams, studentams savanoriams, surengė paskaitų ciklą motinoms „Pirmieji treji metai“. Programą vykdė dvi socialinės darbuotojos.

2001 metais veikė Šeimos centro šios *savitarpio paramos grupės*: 3 kartus per savaitę rinkdavosi anoniminiai alkoholikai (AA), 2 kartus – suaugę alkoholikų vaikai (SAV), anoniminiai persivalgytojai (grupė „Šviesa“), kartą per savaitę – alkoholikų tėvų vaikai, alkoholikų artimieji (Al-Anon), psichiškai neįgalūs žmonės (grupė „Likimo draugai“), sergantieji išsėtinę skleroze (grupė „Oremus“), besilaukiančiųjų porų, mamos ir vaiko, tėvystės įgūdžių mokymo grupės, 2 kartus per mėnesį – narkomanų artimieji (grupė „Antrasis gimimas“), kartą per mėnesį – gausių šeimų grupė ir „Gyvybės draugų“ klubas.

Kėdainių, Jonavos, Ukmergės, Raseinių, Jurbarko, Veliuonos centrų rengiamuose sužadėtuosiu kursuose dalyvavo 266 poros, sužadėtuosiu perskaityta 419 paskaitų. Arkivyskupijos šeimos centro darbuotojai dalyvavo įvairiose tarptautinėse bei nacionalinėse konferencijose, ugdomojo bei šviečiamojo pobūdžio renginiuose.

VĮ „Kauno arkivyskupijos ekonomo tarnyba“

Rotušės a. 14, LT-3000 Kaunas; tel.: 320145, (27) 322582; faks.: 320090.

Vadovas – Kauno arkivyskupijos ekonomas kun. *Vytėnis Vaškėlis*, pavaduotojas – *Gintautas Tamkevičius*, finansininkė – ses. *Laura V. Navikaitė SJE*.

Viešoji įstaiga „Kauno arkivyskupijos ekonomo tarnyba“ eksploatuoja ir prižiūri Kauno arkivyskupijos jai patikėtą kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei lėšas, atstovauja Kauno arkivyskupijos kurijai valstybės ir kitose įstaigose su jai patikėto turto valdymu susijusiais klausimais. Už eksploatuojamą turtą gaunamos pajamos naudojamos arkivyskupijos pastoratei, socialinei, kultūrinei, šviečiamajai veiklai remti. Ekonomo tarnyba yra įkūrusi „Svečių namus“ (M. Daukšos g. 21, LT-3000 Kaunas), kuriuose laikinai gali apsigyventi arkivyskupijos svečiai. 2001 metais viešoji įstaiga „Kauno arkivyskupijos ekonomo tarnyba“ vykdė įvairius arkivyskupijai priklausančių pastatų remonto bei priežiūros darbus.

Kauno arkivyskupijos kredito unija

Rotušės a. 14, LT-3000 Kaunas; tel.: 422672.

Kredito unijos valdybos pirmininkas ir administratorius – kun. *Jonas Stankevičius*, vyr. finansininkas – *Saulius Šliačkus*.

Kredito unija – tai kooperatiniais pagrindais organizuota kredito įstaiga, teikianti finansines paslaugas savo nariams. 2001 metais Kredito unijos paslaugomis naudojosi Kredito unijos nariai ir religinės bendruomenės, kurios čia buvo atsidariusios savo einamąsias ir kitokias sąskaitas. Kredito unijos narių ir

bendruomenių paimtos paskolos būdavo naudojamos bažnyčių remontams bei statybai, įvairiems asmeniniams poreikiams tenkinti.

2001 m. pabaigoje Kredito unija vienijo 120 narių. Jais gali būti Lietuvos Respublikoje įregistruotos katalikų religinės bendruomenės, bendrijos ir visuomeninės organizacijos, taip pat fiziniai asmenys – visi katalikų dvasininkai ir Kauno arkivyskupijoje dirbantys pasauliečiai. Norintysis tapti Kredito unijos nariu privalo įsigyti 100 Lt dydžio pajų. Visi Kredito unijos indėliai iki 45 tūkst. Lt apdrausti Indėlių draudimo fonde. 2001 metais Kauno arkivyskupijos kredito unija dirbo pelningai.

Kauno arkivyskupijos muziejus

M. Valančiaus g. 6, LT-3000 Kaunas; tel.: 322584.

Direktorius – kun. *Evaldas Vitulskis*.

Kauno arkivyskupijos muziejus (KAM) įsteigtas 2001 metų gruodžio 6 dieną. Anksčiau veikęs Kauno arkivyskupijos Bažnytinio meno muziejus buvo reorganizuotas į KAM *bažnytinio meno skyrių* (Vilniaus g. 29, LT-3000 Kaunas; tel.: 320461). Kitą KAM skyrių sudaro *Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinis butas-muziejus* (M. Valančiaus g. 6, LT-3000 Kaunas; tel.: 322584; vedėja – *Irena Petraitiėnė*). KAM tikslas – kaupti, saugoti ir populiarinti Kauno arkivyskupijos kultūros, istorijos ir meno paveldą. Kard. V. Sladkevičiaus memorialinio buto svetainėje vyksta įvairūs susitikimai, kultūros vakarai. KAM perėmus visą pastatą M. Valančiaus g. 6, čia bus įrengta nuolatinė Kauno arkivyskupijos dailės kūrinių paroda.

Renginiai Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialiniame bute-muziejuje

2001 m. sausio 31 d. Kauno arkivyskupija ir Lietuvos kultūros ministerija pasirašė sutartį dėl kardinolo Vincento Sladkevičiaus muziejaus steigimo. Birželio 2 dieną, minint kardinolo V. Sladkevičiaus pirmąsias mirties metines, memorialinis muziejus buvo atidarytas. Sykiu pastato priekiniame fasade atidengta skulptoriaus A. Sakalausko sukurta lenta su bareljefu. Nuo birželio 2 d. iki rugpjūčio mėn. muziejų aplankė per 1 000 žmonių.

2001 m. liepos 7 d. muziejuje surengtas susitikimas su Vatikano apaštališkosios bibliotekos vadovu kardinolu J. M. Mejia (15 dalyvių), rugpjūčio 20 d. paminėtos kardinolo V. Sladkevičiaus gimimo 80-osios metinės. Rugsėjo 1 d. kardinolo svetainėje surengtas susitikimas su Aukštadvario aukštesniosios technikos mokyklos mokytojais, rugsėjo 5 d. – su „Saulės“ gimnazijos mokiniais bei mokytojais (120 dalyvių). Rugsėjo 17 d. Oksfordo universiteto profesorius J. Greys skaitė paskaitą „Kristaus žmogiškumas ir dieviškumas pasaulio meno kūriniuose“ (40 dalyvių), rug-

sėjo 28 d. organizuotas susitikimas su tarptautinės mokslinės konferencijos „Lietuvos krikščionėjimas Vidurio Europos kontekste“ dalyviais. Spalio 15 d. arkivyskupas S. Tamkevičius SJ susitiko su teatra-lais, lapkričio 24 d. – su Veikliųjų žmonių bendruo-mene. Gruodžio 6 dieną atidaryta paroda „Kauno arkivyskupijai – 75“. Gruodžio 14 d. su Kauno arki-vyskupu čia bendravo Kauno „Ažuolo“ vidurinės mokyklos mokiniai bei mokytojai. Gruodžio 16 d. bu-vo surengtas poeto diak. S. Kandravičiaus kūrybos vakaras, gruodžio 28 d. – susitikimas-popietė „Ado-mas Mickevičius Kaune“.

2002 m. sausio 19 d. kardinolo memorialiniame mu-ziejuje įvyko kun. Roberto Grigo kūrybos vakaras „Dangus ir dykuma“, sausio 25 d. paminėtas prela-to S. Jokūbauskio, gelbėjusio žydų tautybės vaikus, atminimas. Šiuo metu muziejuje rengiama paroda „LKB kronikai – 30“, tvarkomi kardinolo V. Sladke-vičiaus rankraščiai, renkami eksponatai, nuotraukos.

VĮ „Katalikų interneto tarnyba“

Papilio g. 5, LT-3000 Kaunas; tel.: 320121; faks.: 323853; el. paštas: kit@lcn.lt; interneto svetainė: www.lcn.lt.

Direktorius – *Gediminas Žukas*, tinklapių redaktorė – *Dalė Šmerauskaitė*.

2001 metais Katalikų interneto tarnyba lietuvių kalba pateikė 12 Šventojo Sosto dokumentų lietuvių kalba, iš kurių 5 buvo išversti tarnybos iniciatyva, spausdin-tu pavidalu išleido Jono Pauliaus II apaštališkąjį laišką *Novo millennio ineunte*, parengė ir išleido leidinį Kauno arkivyskupijos 75 metų sukakties proga, iš es-mės grafiškai bei programiškai atnaujino interneto tin-klaknygę „Katalikų Bažnyčia Lietuvoje“, sukūrė Lie-tuvos *Caritas*, leidinio „Už gyvybę“, Kauno arkivys-kupijos jaunimo dienos, Kauno arkivyskupijos 75 me-tų jubiliejaus, Šv. Jono kongregacijos brolių Lietuvoje internetines svetaines, surengė internetinį forumą Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejaus proga.

2001 m. pabaigoje pradėjo vykdyti didelį projektą „Kau-no arkivyskupijos parapijų internetinės svetainės“.

Katalikų interneto tarnyba nuolatos per internetą pa-teikdavo kasdienius liturginius skaitinius bei medita-cijas, katalikų radijo „Mažoji studija“ spaudos audio-apžvalgas, išsamiau bei reguliariau informuodavo apie Lietuvos bei užsienio bažnytinio gyvenimo įvykius.

KAI KURIOS KAUNO ARKIVYSKUPIJOJE VEIKIANČIOS KATALIKIŠKOSIOS ŠVIETIMO ĮSTAIGOS

Kauno kunigų seminarija

A. Jakšto g. 1, LT-3000 Kaunas; tel.: 323734; faks.: 323808; el. paštas: seminarija@lcn.lt

Rektorius – kun. lic. *Aurelijus Žukauskas*, vicerektori-us – kun. lic. *Vytautas Paukštis*.

Kauno kunigų seminarija yra religinė ugdymo ir ben-druomeninio gyvenimo institucija. Seminarijoje yra vienerių metų išanginių studijų programa, penkerių metų filosofijos ir teologijos studijų programa ir pa-pildomai šeštaisiais metais vienas semestras pasto-racinių studijų.

2001 metų pavasarį seminarijoje studijavo 61 klieri-kas, iš jų pavasario semestrą baigė 45. 2001 metų ru-denį į Kauno kunigų seminariją įstojo 20 kandidatų į kunigus, iš jų 15 – į parengiamąjį kursą, 2 – į pirmąjį kursą, 3 grįžo į kitus kursus. 2001 metų rudenį semi-narijoje iš viso studijavo 65 klierikai, iš jų 7 klierikai buvo šeštojo kurso ir seminariją baigė iki gruodžio mėnesio. Rudens semestrą iš viso baigė 56 klierikai (24 iš jų priklauso Kauno arkivyskupijai, 22 – Šiau-lių vyskupijai, 6 – Vilniaus arkivyskupijai, 4 – Ma-žesniųjų brolių ordinui).

Katalikų teologijos fakultetas Vytauto Didžiojo universitete

Vilniaus g. 29, LT-3000 Kaunas; tel.: 205489; tel./faks.: 323477; el.paštas: dek@ktf.vdu.lt.

Fakulteto didysis kancleris – arkivyskupas *Sigitas Tamkevičius SJ*, dekanas – mons. doc. dr. *Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS*.

Katalikų teologijos fakultete 2001 m. veikė *Bendrosios teologijos katedra* (vedėjas – kan. doc. dr. *Algimantas Kajackas*; mokslinių tyrimų kryptys – Bažnyčios istorija, Šventasis Raštas, filosofija, krikščioniškoji ir kul-tūrinė antropologija, bioetika), *Specialiosios teologijos katedra* (vedėjas – kun. doc. dr. *Jonas Ivanauskas*; mokslinių tyrimų kryptis – šiuolaikinė teologija), *Religijos studijų centras* (vadovas – mons. doc. dr. *Pranciškus Tamulevičius*; mokslinių tyrimų kryptis – krikščioniš-koji pedagogika), *Bažnytinės teisės centras* (vadovas – kun. prof. hab. dr. *Pranas Vaičekonis*; mokslinių tyri-mų kryptis – kanonų teisė), *Vilkaviškio vyskupijos filia-las* (direktorius – kan. doc. dr. *Kęstutis Žemaitis*; mokslinių tyrimų kryptys – Bažnyčios istorija, liturgija), *Kre-tingos šv. Antano religijų studijų institutas* (direktorius – mons. hab. dr. *Petras Puzaras*; mokslinių tyrimų kryp-tis – dvasingumo teologija ir kultūra).

2001 m. išleista septintoji katalikų teologijos ir penktoji religijos mokslų bakalaurų laida. Bakalaurų diplomai įteikti 89 studentams; iš jų 63 baigė katalikų teologijos (Kaune – 48 pasauliečiai, 8 Kauno seminarijos auklėtiniai, Vilkaviškio filiale – 7 studentai), 26 – religijos mokslų (Kretingos šv. Antano religijos studijų institute) programą. Pastoracinės teologijos magistro kvalifikacinis laipsnis 2001 metais suteiktas 7 šių studijų absolventams, bažnytinės teisės magistro kvalifikacinis laipsnis – 8 absolventams.

2001 m. į pirmąjį pagrindinių studijų kursą priimti 96 studentai, iš jų 50 – į katalikų teologijos studijas (Kaune – 30 pasauliečių ir 12 Kauno seminarijos auklėtinių, Vilkaviškio filiale – 8 studentai), 46 – į religijos mokslų studijas (Kauno religijos studijų centre – 21, Kretingos šv. Antano religijos studijų institute – 25). Į magistratūrą priimta 18 studentų, iš jų 11 gilinsis į pastoracinę teologiją, 7 – į bažnytinę teisę. 2001 metų rudens semestre pagrindinėse studijose studijavo 449 studentai, magistratūroje – 38, doktorantūroje – 9.

2001 m. Katalikų teologijos fakulteto rodikliai keitėsi į gerąją pusę. Apginta viena habilituoto daktaro disertacija. Katalikų teologijos fakulteto dėstytojai per 2001 metus paskelbė 22 straipsnius Lietuvos pripažintuose mokslo žurnaluose, vieną straipsnį leidinyje, atitinkančiame tarptautinių mokslo organizacijų bei užsienio šalių mokslo leidinių kategoriją, vieną straipsnį kitoje mokslinėje spaudoje, 8 mokslo populiarinimo straipsnius. Dėstytojai taip pat parengė vieną monografiją, vieną mokymo metodinį leidinį ir 5 kitus mokslinius leidinius, perskaitė 7 pranešimus konferencijose Lietuvoje, vieną pranešimą tarptautinėje konferencijoje Lietuvoje ir vieną pranešimą konferencijoje užsienyje.

2001 m. Katalikų teologijos fakultetui Kaune buvo perduoti nauji rūmai su gerai įrengtomis auditorijomis bei technine įranga. Studentams skirta kompiuterinė klasė, kurioje yra 7 darbo vietos, fakulteto dėstytojams bei doktorantams įrengtas darbo kambarys, kuriame yra kompiuteris bei interneto ryšys.

Šv. Antano religijos studijų institutas turi normalias darbo sąlygas. Čia įrengta kompiuterių klasė, turinti 10 darbo vietų, užsienio kalbų auditorijos su „Philips“ sistemos vaizdo ir garso aparatūra, metodinis kabinetas su projektoriumi ir dauginimo įranga, kitomis priemonėmis. Veikia plataus profilio biblioteka ir skaitykla. 2001 metais apie 500 knygų, daugiausia religinio, filosofinio ir pedagoginio pobūdžio, instituto bibliotekai padovanojo Mažesniųjų brolių ordinas.

Vytauto Didžiojo universiteto Socialinio darbo institutas

K. Donelaičio g. 52–417, LT-3000 Kaunas; tel.: 323490; faksas: 323502; el. paštas: dir@sdi.vdu.lt, darbuotojai@smf.vdu.lt

Direktorius – kun. *Artūras Jagelavičius*, administratorė – *Auksė Grabažienė*.

Socialinės rūpybos profesinių studijų centras, pradėjęs veiklą 1992 metais Lietuvos *Caritas* federacijos ir JAV Vyskupų konferencijos pastangomis, 2002 m. sausio 15 d. buvo perorganizuotas į Socialinio darbo institutą. Naujojo instituto tikslas – kurti ir įgyvendinti krikščioniškosiomis vertybėmis grindžiamas socialinio darbo studijų programas, vykdyti taikmuosius mokslinius tyrimus, stengtis daryti įtaką socialinei politikai šviečiant visuomenę, išryškinant socialinio darbo vaidmenį. Institute veikia Socialinio darbo katedra, Socialinės integracijos centras ir Socialinės rūpybos studijų centras.

Socialinio darbo katedra (vedėja – doc. dr. *Nijolė Večkienė*) kuria bei įgyvendina nuosekliųjų studijų programas, organizuoja socialinio darbo praktiką, tobulina socialinio darbo pagrindinių bei magistratūros studijų programas.

Socialinės integracijos centras (vadovė – dr. *Jolanta Pivorienė*) inicijuoja, planuoja bei vykdo taikmuosius tarpdisciplininius tyrimus. Centras palaiko partnerystės ryšius su ETSUP, Linköpingo universitetu, Laplandijos universitetu, Talino pedagoginiu universitetu.

Socialinės rūpybos studijų centras (vadovė – dr. *Violeta Ivanauskienė*) kuria bei įgyvendina tęstinių, nuosekliųjų ir nenuosekliųjų (kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo) studijų programas, konsultuoja socialinius darbuotojus bei socialinių paslaugų institucijas, rengia socialinio darbo konsultantus. Centras bendradarbiauja su Lietuvos ir Vokietijos *Caritas*, Vokietijos Miunsterio akademija, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Kauno apskrities Švietimo ir socialinių reikalų departamentu, Kauno savivaldybe, Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija.

Kauno aukštesnioji katechetų mokykla

Papilio g. 5, LT-3000 Kaunas; tel./faks.: 32 06 41; el. paštas: kakm@lcn.lt

Direktorius – kun. *Vidmantas Balčaitis*.

2001 m. gruodžio mėnesį Kauno aukštesniojoje katechetų mokykloje (KAKM) studijavo 253 studentai. Be to, papildomosiose studijose, skirtose Lietuvos katechetikos centro katechetų mokyklą 1994–1999 metais baigusiams asmenims, žinias gilino 51 studentas, iš jų 32 tokias studijas pradėjo 2001 metų rudenį.

2001 m. liepos mėn. KAKM baigė 54 absolventai (iš Kauno arkivyskupijos – 14, Vilniaus – 3; iš Kaišiadorių vyskupijos – 1, Vilkaviškio – 21, Panevėžio – 12). Aukštesniojo mokslo diplomai taip pat buvo įteikti 137 papildomas studijas baigusiems tikybos mokytojams (iš Kauno arkivyskupijos – 37, Vilniaus – 10; iš Šiaulių vyskupijos – 22, Kaišiadorių – 8, Telšių – 17, Vilkaviškio – 11, Panevėžio – 32).

2001 m. rugpjūčio mėn. į I kursą įstojo 53 studentai (iš Kauno arkivyskupijos – 17, Vilniaus – 4; iš Šiaulių vyskupijos – 5, Kaišiadorių – 7, Telšių – 5, Vilkaviškio – 14, Panevėžio – 1).

2001 m. rudenį KAKM pateikė Švietimo ir mokslo ministerijai paraišką steigti kolegiją. Šia proga KAKM parengė katalikų religijos mokytojo standartą, katalikų religijos mokytojo neuniversitetinių studijų programą, veiksmų planą studijų kokybei gerinti, ataskaitą apie KAKM pasirėngimą vykdyti neuniversitetines studijas, KAKM, kaip būsimos kolegijos, programos projektą, pateikiant esamos situacijos analizę ir plėtros strategiją.

2001 metus mokykla užbaigė adventine vaikų piešinių paroda „Juodos nakties balta tyla“, surengta kartu su Dailės ugdytojų draugija.

Gyvenimo ir tikėjimo institutas

Vilniaus g. 7, LT-3000 Kaunas; tel./faks: 322574; el. paštas: gti@lcn.lt; interneto svetainė: www.lcn.lt/gti

Direktorius – kun. *Vytautas Sadauskas SJ*, administratorė – *Vilhelmina Raubaitė*.

2000–2001 mokslo metais institutas siūlė 15 kursų. „Socialinės ir pastoracinės tarnystės“ kursuose Kaune, Biržuose, Druskininkuose, Kybartuose ir Vilkaviškyje dalyvavo 129 asmenys; kursuose „Šventasis Raštas ir gyvenimas“ – 16 (iš jų per internetą – 5), „Dvasinis vadovavimas“ – 14, „Asmeninės rekolekcijos“ – 30, „Krikščionys mieste“ – 20, „Šv. Ignaco Lojolos edukaciniai principai“ – 25, „Mokslas ir tikėjimas“ – 13, „Krikščioniškas atsakas į AIDS“ – 32, „Krikščioniškojo dvasingumo raida“ – 26, „Krikščioniškojo socia-

linio mokymo įvadas“ – 26, „Pagalba dvasinio augimo kelyje“ – 17 ir kt.

Iš viso 2000–2001 mokslo metais instituto rengtuose kursuose dalyvavo 392 asmenys. Tai buvo mokytojai (109), studentai (46), tarnautojai (42), medicinos darbuotojai (25), bedarbiai (23), dėstytojai (22), moksleiviai (18), darbininkai (13), parapijų, jaunimo centrų ir organizacijų darbuotojai (12), pensininkai (12), kunigai (8), seminaristai (6).

2001 m. liepos 15–27 d. institutas Liškiavoje surengė dvasios vadovų ugdymo seminarą „Dvasinė ir psichologinė asmens kaita“, kurią vedė Lucy Abbot Tucker ir Pat Coughlin OSB iš JAV.

Spalio 27 d. Latvijoje, Rygos kunigų seminarijoje, aptartos bendradarbiavimo galimybės su Latvija: 2002 metais Rygoje bus organizuojamas „Socialinės ir pastoracinės tarnystės“ kursas.

2001 m. rudenį pradėti „Socialinės ir pastoracinės tarnystės“ kursai Šakiuose (20 dalyvių), Rokiškyje (18 dalyvių), Alytuje (31 dalyvis), kursas „Šventasis Raštas ir gyvenimas“ Kybartuose (25 dalyviai; šiame kurse bendraudami laiškais taip pat studijuoja 2 asmenys, atliekantys bausmę Alytaus griežtojo režimo kalėjime). Kaune rudenį buvo surengtas kursas „Krikščioniškas atsakas į AIDS“ (9 dalyviai). Spalio mėn. prasidėjo 8 mėnesių programa „Rekolekcijos kasdiename gyvenime pagal šv. Ignacą“ (45 dalyviai).

Rugsėjo mėnesį 3 liturginio šokio seminarus Kaune ir Šiauliuose vedė liturginio šokio programų vadovė, pastoracijos dr. Ann McNeil CSJ iš Jungtinių Valstijų (98 dalyviai).

Lapkričio 4–10 d. instituto darbuotojai dalyvavo Craighedo instituto Škotijoje organizuotame seminare „Sisteminis teisingumas ir tikėjimas globaliniame kontekste“.

Lapkričio 23–24 d. instituto surengtą seminarą „Mokymas per žaidimus: kaip linksintis be alkoholio“ vedė Gdynės (Lenkija) jėzuitų švietimo centro lektorė Bernadeta Lechowich (45 dalyviai).

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS PASTORACIJOS PROGRAMOS PROJEKTAS 2002–2004 METAMS

Rengdamiesi Didžiajam krikščionybės jubiliejui, 1996 metais drauge su kunigais paruošėme sielovadinę programą ir iki šiolei ji tarnavo kaip esminės arkivyskupijos veiklos gairės. Rengimasis Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejui sudarė progą naujai permąstyti arkivyskupijos veiklos bei pastoracijos programą, ją pakoreguoti ir papildyti. Čia pristatomas naujos programos projektas laikotarpiui iki 2004 m., kai įvyks antrasis Kauno arkivyskupijos Sinodas.

Praeities įvertinimas

Praėjęs dešimtmetis buvo pažymėtas daugeliu iššūkių: laisvės euforija ir masinės kultūros invazija, idealizmo nuosmukiu ir išaugusiu nusikalstamumu, gausėjančiomis savizudybėmis ir visuomenės nestabilumu, bedarbyste ir žmonių išvykimu į užsienį, žmonių susipriešinimu ir iliuzijų sudužimu.

Pakankamai iššūkių patyrė ir Bažnyčia: naujų religijų ir sektų antplūdis, prisitaikantys ir Dievo ieškantys žmonės, galimybė plačiai evangelizuoti, žmonių ir jų pasirengimo stoka, matomas palankumas ir nematomas kenkimas Bažnyčiai ir t. t.

Nors kai kam atrodė, kad Bažnyčioje buvo mažai dirbama, bet praėjęs dešimtmetis buvo intensyvaus darbo dešimtmetis. Buvo reformuotas kunigų rengimas prisiderinant prie dabartinių Bažnyčios reikalavimų. Sustiprėjo Teologijos fakultetas, kasmet išleidžiantis didelį katalikų inteligentų būrį. Buvo įsteigta Aukštesnioji katechetikos mokykla, kuri artimiausioje ateityje bus pertvarkyta į kolegiją. Labai prasipletė Šeimos centro veikla, apimanti daugelį svarbių programų. *Caritas* maitina didelį būrį vargingai gyvenančių žmonių, rūpinasi apleistais vaikais. Padaugėjo kvalifikuotų katechetų. Jaunimo centras vykde įvairias jaunimo programas, sėkmingai bendradarbiaudamas su Kunigų seminarija ir užsienio jaunimo organizacijomis. *Tikėjimo ir gyvenimo* institutas labai sėkmingai vykde daug sielovadinių programų, kuriose mielai dalyvavo nemažai žmonių. Reguliariai vyko Atsinaujinimo dienos, kurios sutraukdavo tūkstančius žmonių. Gerai pasirengėme Šventojo Tėvo sutikimui, o Lietuvos II Eucharistinio kongreso išpūdziai dar gyvi mūsų visų širdyse.

Tačiau daug ko ir nepadarėme. Daugumoje parapijų nesusikūrė veiklios bendruomenės. Daug kur neieškota, kaip atnaujinti Bažnyčios gyvenimą, o tiesiog inertiškai dirbta, tarsi dar būtų sovietmetis. Ne syki kunigams ir katechetams pritrūkdavo idealizmo, kartais tikinčiuosius nuvildavo ir net papiktindavo vieno kito kunigo tarnystė. Daugelyje parapijų taip ir liko neveiklios parapijų tarybos, nes arba klebonas ban-

dė apimti visus darbus, arba nepajėgė surasti aktyvių parapijiečių. Yra visiškai neveiklių parapijų tarybų. Daug kur jaunimas buvo silpnai rengiamas šeimos gyvenimui. Trūksta religinio sąmoningumo tėvams, kad rimtai pasirūpintų savo vaikų religiniu ugdymu.

Religinis švietimas

Apklauskos liudija, kad tikinčiųjų religinis sąmoningumas nėra aukštas, nes jie dažnai stokoja elementarių žinių. Sovietinė praeitis, kai buvo draudžiama net vaikų katechizacija, kai nebuvo religinės literatūros, paliko savo pėdsakus, todėl suaugusieji dažnai mažiau orientuojasi tikėjimo dalykuose už vaikus. Būtina, kad religinio švietimo institucijos rūpintųsi rengti būsimus darbininkus, sugebančius vykdyti suaugusiųjų katechezę.

Ypatingą dėmesį reikia skirti religiniam švietimui mokyklose per tikybos pamokas. Tikybos mokytojai nuolat turi kelti savo pedagoginę ir dalykinę kvalifikaciją. Kiekvienas į mokyklą ateinantis tikybos mokytojas yra Gerosios Naujienos nešėjas, todėl jis turi būti pasiruošęs dialogui su vaikais bei jaunimu, kurie gyvena XXI amžiaus pradžioje ir yra veikiami tiek pozityvių, tiek negatyvių šių dienų realijų. *Tikybos pamokose daugiausia dėmesio reikia skirti vaisingam dialogui su moksleiviais jiems rūpimais klausimais.*

Parapijose kunigai yra atsakingi už religinį švietimą mokykloje ir parapijos katechezę bažnyčioje. Organizuodami vaikų rengimą sakramentams ir įtraukimą į parapijos bendruomenę, jie turi budėti, kad tarp mokyklos ir parapijos katechetų nebūtų nesveikos konkurencijos ir jie vaisingai bendradarbiautų. Kunigai turi įtikinti tėvus, kad tikybos pamokos neatstoja katechezės bažnyčioje ir atvirkščiai.

Parapijose reikia skirtingai rengti pirmajai Komunijai lankančius tikybos pamokas ir jų nelankančius mokinius. Nelankantiems tikybos pamokų parapijos katechezė turėtų būti kur kas ilgesnė. Kiekvienoje parapijoje reikia ieškoti paties geriausio varianto.

Labai svarbu mokykloje turėti tikybos pamokoms skirtą kabinetą, kuriame galima būtų sukurti dvasiniam ugdymui reikiamą aplinką. Parapijose būtina ieškoti patalpų parapinei katechezei. Reikia ieškoti galimybių padėti vaikams, kai jie yra verčiami lankyti etiką. Pvz., nelankančių etikos nepriima į jaunuosius šaulius.

Pirmąją Komuniją ir Sutovirtinimą nedera paversti šou, tarsi visa ko centras būtų fotografavimasis. Iškilmių nerengti didelėmis grupėmis, kad būtų išlaikyta derama rimtis. Pradinių klasių mokytojai neturi teisės nuspręsti, kokias

dorinio ugdymo pamokas – tikybos ar etikos – turi lankyti vaikas. Nuspręsti privalo tėvai.

Pajėgesnėse parapijose turėtų būti etatinis parapijos katechetas, kuris drauge eitų ir parapijos animatoriaus pareigas. Šis asmuo turėtų būti baigęs Teologijos fakultetą, turėti reikiamą kvalifikaciją parapijos sielovadoje ir būti pasiryžęs nuoširdžiai tarnauti Bažnyčiai.

Būtiną glaudesnę ryšį tarp tikybos mokytojų ir kunigų. Nepasirengę tikybos mokytojai neturėtų dėstyti tikybos, nes ją sukompromituoja.

Katechetai įtrauktini į parapijos tarybą.

Tikybos mokytojams reikia užmegzti ryšį su tėvais. Dalyvauti tėvų susirinkimuose. Aiškinti tėvams tikybos pamokų reikšmę, supažindinti juos su tikybos programomis ir jų svarba, pristatyti parapijinės katechezės paskirtį ir aktualumą.

Prieš pradėdamas dėstyti tikybos pamokas mokytojas turėtų įsitikinti, ar nereikia vaikų pirmiau evangelizuoti. Dažnai net ir vyresnėse klasėse tikyba lanko netikintys mokiniai.

Rengiant sakramentams būtina laikytis vienodų reikalavimų: tėvai siunčia vaikus ten, kur kunigai lengviau ir greičiau prileidžia prie sakramentų. Sakramentinę katechezę parapijose būtina vykdyti ne dvi savaites, kaip buvo anksčiau, bet nuosekliai, visus mokslo metus, įsitraukiant į liturginių metų eigą.

Sieksime, kad tarp tikybos ir etikos pamokų nebūtų amžino nesutarimo, nes tai kenkia moksleivių doriniam ugdymui. Tikybos pamokose negalima apsiriboti vien religinių žinių perteikimu, jauniems žmonėms būtina atsakyti į jiems rūpimus klausimus. Tikybos mokytojai nuo pat pradžių turi stengtis susidraugauti su vaikais tiesiogine to žodžio prasme, kad taptų vaikų vadovais ir autoritetu, asmenybe, o ne tik formaliu dalyko dėstytoju. Tai turėtų įtakos tikybos pamokų kokybei ir garantuoti jų tęstinumą.

Tikybos mokytojai ir kunigai neturi apsiriboti vaikų mokymu, nes tai neduoda vaisių, jei nuosalyje lieka tėvai. Todėl *suaugusiųjų religinis švietimas yra pirmajai reikšmės uždavinys.*

Mokyklose ir parapijose katechetai nuolat privalo rūpintis savo dvasiniu gyvenimu, kad moksleiviams perteiktų ne tik žinias, bet ir savyje sukauptus dvasinius turtus. Tikybos pamokos dėl įvairių priežasčių vertinamos labai nepalankiai, todėl katechetų mokymas ir liudijimas ypač yra svarbūs.

Privalu ieškoti būdų, kaip VDU Katalikų teologijos fakulteto studentai galėtų pagelbėti organizuojant suaugusiųjų religinį švietimą parapijose. Kad po sakramentinio pasirengimo neliktų tuštuma, būtina or-

ganizuoti priėmusių sakramentus vaikų užimtumą, burti juos į įvairias veiklos grupes. Už tai atsakingas turėtų būti ne tik katechetas, bet ir parapijos klebonas.

Pašaukimų sielovada ir kunigų rengimas

Arkivyskupija aiškiai stokoja kunigų, pajėgiančių rimtai atlikti tą misiją, kurią jiems skiria Bažnyčia. Nors šiuo metu per 30 arkivyskupijos parapijų neturi nuolatos reziduojančio klebono, tačiau sunku tikėtis, kad artimiausioje ateityje būtų įmanoma užpildyti šią spragą, juolab kad žmonių kaime vis mažėja ir mažės, o lygiagrečiai randasi naujų sielovados dirvonių, kurie laukia gerai pasiruošusių darbininkų.

Pirmučiausia būtina surasti ir ugdyti dvasinius pašaukimus. *Dabartinė visuomenė, užsikrėtusi materializmu ir hedonizmu, mažos, dažnai sužeistos šeimos nėra ta dirva, kurioje savaime atsiranda pašaukimų. Todėl reikia geros komandos, visų pirma arkivyskupijos centre, kuri rūpintųsi pašaukimų ugdymu. Išskirtinį dėmesį reikėtų skirti Mišių patarnautojų sielovadai, kad prie altoriaus ateję vaikai dvasiškai bręstų. Nors Dievas gali surasti įvairiausių būdų pasišaukti jaunuolį altoriaus tarnybai, tačiau kunigai turėtų neužmiršti, jog apsispręsti kunigybei dažnai turi įtakos pozityvūs sutiktų kunigų pavyzdžiai.*

Seminarijoje reikia rengti atvirų durų dienas. Ta proga organizuoti moksleivių apsilankymus seminarijoje, sudarant galimybę pabendrauti su klierikais. Labai svarbu, kiek klierikai bendrauja su Mišių patarnautojais. Dekanatuose ir Kaune kasmet reikėtų rengti patarnautojų šventes.

Prieš kelerius metus įsteigtas parengiamasis seminarijos kursas suteikia jaunuoliams galimybę geriau save pažinti ir subrandinti pašaukimą. Šiuo metu toks kursas yra įkurtas Seminarijos rektorate. Tai ne visiškai atitinka šiam kursui keliamus reikalavimus. Būtina įkurti parengiamąjį kursą tinkamoje vietoje, kad pasirengimo metai galėtų atnešti kuo geriausių vaisių. Parengiamasis kursas turi gerai parengti klierikus studijoms Teologijos fakultete.

Kauno kunigų seminarija jau reformuota pagal dabartinius Bažnyčios reikalavimus ir turi normalias sąlygas, kad ją baigę kunigai labai gerai atliktų kunigiškąją tarnystę. Tačiau sąlygos dar negarantuoja, kad būsimųjų kunigų ugdymas duos laukiamų rezultatų. Palikusieji kunigiškąją tarnystę ir vangiai ją atliekantieji verčia manyti, jog daugiau dėmesio reikia skirti klierikų dvasiniam ir sielovadiniam ugdymui. *Reikia parengti svarią diakonystės metų programą, į kurią būtina įtraukti parapijų klebonus.*

Seminarijoje būtina pradėti dėstyti pašaukimų pastoracijos kursą, kad pirmiausia kunigai įgytų suvokimą, kas yra pašaukimas, ir galėtų padėti jauniems žmonėms

atrasti Dievo planą konkrečiai savo gyvenimui. Nuolat skatinti, kad seminarija rūpintųsi visapusišku kunigiškos asmenybės brandinimu. Dvasinis, akademinis, žmogiškasis, bendruomeninis ir pastoracinis ugdymas nėra atskiros sritys, tai tarpusavyje susiję dalykai, ugdantys vientisą kunigo asmenybę.

Dvasios tėvui turi rūpėti akademinė, kultūrinė ir pastoracinė branda; kunigui akademikui – maldos gyvenimas ir tarnystės darbai; pastoracijos ugdytojui – akademinis darbas ir dvasinis gyvenimas.

Maldos gyvenimas turi būti viso kunigo gyvenimo pamatas. Seminarijos ugdytojai turėtų pasverti kandidato „intencijų grynumą“. Turėtų būti saugomasi tokių kandidatų, kurie siekia kunigystės dėl savęs realizavimo, dėl garbingo socialinio statuso ar dėl kitų netinkamų priežasčių. Kandidatas, kuris geba gerai atlikti apeigas, statyti pastatus, akademiškai pasiekti aukštumas ir užimti garbingas pozicijas, bet neturi pagarbos žmogui, o ypač vargstančiam, puolusiam ir visuomenės atstumtam „mažiausiam broliui“ (plg. Mt 25, 40), negali būti laikomas kaip turintis „kunigystės intencijos grynumą“.

Prieš kunigystės šventimų suteikimą kandidatai turėtų būti patikrinami pastoracijos „laboratorijoje“.

Bendromis visų atsakomybę už jaunimą jaučiančių Bažnyčios narių pastangomis turėtų būti diegiami nauji pašaukimų pastoracijos metodai: rekolekcijos besirengiantiems šeimai, vienuoliniu gyvenimu ir kunigyste besidominčiam jaunimui, galimybė pagyventi vienoje ar kitoje bendruomenėje, išbandyti save jos veikloje.

Būtina geriau išnaudoti vykstančius renginius – Atsinaujinimo, Maldos už pašaukimus dienas, Dievui pašvęstųjų dieną Šiluvos atlaiduose ir kt. – tikintiesiems supažindinti su Dievui pasišventusiųjų gyvenimu ir veikla.

Derėtų įkurti arkivyskupijos pašaukimų pastoracijos centrą, kurio pirmasis uždavinys būtų keisti požiūrį į pašaukimų pastoraciją: tai ne jaunų žmonių verbavimas į kunigystę ar vienuolinių gyvenimą, bet pagalba atskleidžiant nuo amžių sukurtą konkretų Dievo planą konkrečiam žmogui.

Šeimų sielovada

Per dešimtmetį sėkmingai veikė arkivyskupijos Šeimos centras ir dekanatuose susikūrė analogiški centrai. Daugiausia dėmesio buvo skiriama programoms, susijusioms su pasirengimu santuokiniam gyvenimui. Labai aiški buvo Bažnyčios nuostata už gyvybę, žmogaus orumą ir šeimos neišardomumą. Kai kurių centrų veikla neatnešė lauktų rezultatų, iš dalies dėl kunigų, iš dalies ir dėl pačių centrų brandos trūkumo. Labai reikia darnių šeimų palaikymo.

Kol kas neįaučiamas valstybės vyrų rūpestis šeimomis. Neatrodė, kad ateityje krikščioniškos šeimos vertybės būtų branginamos. Tikriausiai gausės nepilnaverčių šeimų, vaikų, neturinčių vieno iš tėvų, daugės bandymų gyventi be atsakomybės už draugo ir vaikų likimą. Labiausiai pažeistos šeimos kaime, kuris ypač patyrė neigiamą naujųjų laikų įtaką.

Kunigai patys ar per savo pagalbininkus turi lankyti šeimas ir padėti joms burtis į savitarpio pagalbos grupes – šeimų klubus. Tai įvyks, kai kunigas asmeniškai pakvies šeimas aktyviai dalyvauti parapijos gyvenime. Parapijos atnaujinimo būdai labai priklauso nuo miesto ar kaimo aplinkos. Mat kaime parapijiečius labiau sieja asmeniniai ryšiai, o mieste – bendri interesai, pomėgiai, programos. Svarbi iniciatyva „iš apačios“, neprimetant šeimoms veiklos gairių „iš viršaus“.

Pastoracinėje taryboje būtinas aktyvus asmuo, besirūpinantis parapijos šeimomis. Dar geriau, kad šeimoms atstovautų šeima, bet ne vienas asmuo – vyras arba moteris.

Būtina organizuoti šeimoms konferencijas ir seminarus parapijos ar dekanato mastu. Rengti renginius, atskleidžiančius alkoholizmo ir narkomanijos žalą. Sujungti *Caritas* ir šeimos centrų darbą. Šeimoms labai reikia stovyklų, išvykų, rekolekcijų, paskaitų. Būtina mokyti šeimas kasdien skaityti Šv. Raštą, drauge melstis.

Dekanatuose ir didesnėse parapijose turi būti labai veiklūs šeimos centrai, kurie rūpintųsi ne tik parengimu santuokai, bet ir šeimų palaikymu po santuokos. Šeimų sielovadoje labai svarbi ir kunigo asmenybė.

Reikia teikti daugiau informacijos apie renginius, išvykas, išnaudoti internetą platinant informaciją. Bažnyčiai dera imtis iniciatyvos pagelbėti šeimai ten, kur dėmesio stokojama iš Vyriausybės ar Seimo. Kiekvienoje parapijoje šeimų sielovada turi būti skirtas bene didžiausias dėmesys. Kokios bus mūsų šeimos, tokia bus ir Bažnyčios ateitis.

Būtina rūpintis nepilnų šeimų sielovada, įtraukiant jas į vidinį Bažnyčios gyvenimą. Kenčiančios šeimos yra didžiausias laukas savanoriškai veiklai, skirtai šeimai išsaugoti.

Dažnai Bažnyčios gyvenime pasigendame vyrų, o jie ateis tik tada, kai juos pakvies vyrai, ir jie kartu kurs savo veiklos barus parapijos gyvenime. Pastebėta, kad bažnytinė veikla, nesusieta su gyvenimu, nepritraukia vyrų, sykiu ir visos šeimos. Tikėjimas turi persisunkti kasdienybe, panaudokime kasdienes šeimos funkcijas veiklai parapijoje, pavyzdžiui, remontuojant ar tvarkant bažnyčią ir kt.

Būtina informuoti apie vykstančius renginius dekanatuose ir Kaune, Kalėdų pirmąjį sekmadienį (atitin-

kamai pagal liturginį kalendorių) švęsti Šeimų šventę, įkurti aktyvią instituciją „Kunigai už gyvybę“.

Kunigų gyvenimas ir tarnystė

Arkivyskupijos pastoraciniame plane reikšmingiausią vietą užima kunigai, nuo kurių uolumo ir pastoracinių gebėjimų priklauso parapijos dabartis ir ateitis. Reikia tik apgailėti visus atvejus, kai trūko tinkamo Evangelijos liudijimo ir žmonės būdavo atstumiami nuo Bažnyčios.

Kunigų dvasinė branda buvo ir liks vienas didžiausių rūpesčių ir uždavinių. Reikės tobulinti kunigų ugdymo nuolatines konferencijas ir ieškoti būdų, kaip kunigai dabartinėje, dažnai vertybes praradusioje visuomenėje geriausiai galėtų atlikti savo tarnystę ir išlaikyti pirmykštį idealizmą.

Bendradarbių pasauliečių paieška turėtų būti vienu svarbiausių kiekvieno kunigo rūpesčių. Pirmiausiai visi kunigai turi įsitikinti, kad jie pašaukti ne valdyti ir administruoti, bet tarnauti kuriant parapijos bendruomenę. Parapijose kunigai daugiau ūkiškų darbų ir atsakomybės turėtų patikėti pasauliečiams, o patys labiau orientuotis į „dvasinės tėvystės“ misiją parapijoje, dvasinio vadovo pašaukimą.

Kaip ženklas, rodantis, jog kunigas yra suradęs gerų bendradarbių, yra gera, veikli parapijos taryba.

Didžiausias darbas, laukiantis kunigų beveik kiekvienoje parapijoje, – gyvos bendruomenės kūrimas. Pirmas žingsnis, nuo kurio reikia pradėti, tai ne formalios, bet iš aktyvių parapijiečių susidedančios tarybos subūrimas. Su šia taryba kunigas turėtų glaudžiai bendradarbiauti. Būtina atnaujinti parapijos tarybų statutą ir pačias tarybas. Vizitacijų metu visose parapijose vyskupas labiausiai norės susitikti su parapijos taryba.

Didelio dėmesio reikalauja liturginis gyvenimas. Jis daugumoje parapijų dar nėra atnaujintas. Nacionalinė kalba ir atsuktas altorius anaipol nereiškia liturgijos atnaujinimo. Tikrieji ženklai – tai visų giedojimas, liturginės grupės, padedančios pasirengti ir patarnaujančios kiekvieno sekmadienio Mišioms, subūrimas, gera homilija ir džiaugsmingos Dievo šlovini- mo nuotaikos sukūrimas.

Būtina ieškoti galimybių ir pasiūlyti kunigams kartą per mėnesį išgyventi „dykumos dieną“ atokiau nuo parapijos ir įprastos aplinkos. Tam būtų galima pasinaudoti vienuolių rekolekcijų namais (pvz., jėzuitų namais Kulautuvoje, benediktinų vienuolynu Palendriuose (Kelmės r.) ir kt.

Reikia skleisti ir pristatyti kunigybę ne kaip vartotojiškos aplinkos padiktuotą „profesiją“ su iš to išplaukiančiomis pasekmėmis, bet kaip pašaukimą.

Kunigams privalu labiau bendrauti tarpusavyje, ypač pastoracijos srityje. Turima omenyje atleidai, bendruomeninis Atgailos sakramento šventimas, individuali išpažintis ir kt., kur kunigai vieni kitiems gali daug pagelbėti.

Budėti ir nuolat skatinti atsakomybę už savo moralinį ir dvasinį gyvenimą, žinant, kad kiekvienas kunigas turi sekėjų, o žmonės (ypač ateinančios kartos) apie dvasininkus sprendžia ne iš to, ką jie skelbia, kokius pamokslus sako, bet iš to, kuo jie gyvena.

Jaunimo sielovada

Arkivyskupijos jaunimo centras per dešimtį metų yra nuveikęs didelį darbą, užmezgti tarptautiniai ryšiai ir ryšys su Kunigų seminarija. Tačiau tik keliuose dekanatuose sėkmingai veikia mažesni jaunimo centrai.

Visuose dekanatuose ir didesnėse parapijose reikia įkurti jaunimo centrus, fonduose ieškoti paramos jaunimo veiklai finansuoti, įtraukti jaunimą į pastoracinę tarybą, klierikus supažindinti su Jaunimo centro veikla, ieškoti jaunimo vadovų ir juos lavinti, rūpintis jaunimo grupių – chorų, saviveiklininkų ir kt. – steigimu, kasmet rengti jaunimo šventę Kaune ir dekanatuose.

Tikybės pamokos sudaro tik galimybę pasiekti jaunimą, tačiau nėra pajėgios jaunimą atvesti į aktyvų bendruomenės gyvenimą. Prieš akis – didžiulis uždavinys ieškoti ir tobulinti jaunimo sielovadą. Prie sielovados gyvinimo galėtų prisidėti įvairių jaunimo grupių būrimas, stovyklos, piligriminės kelionės ir pan.

Reikia evangelizuoti ir katechizuoti akademinį jaunimą. Evangelizacijos ir jaunimo centrams keliamas uždavinys ieškoti būdų, kaip tai padaryti.

Jaunimo pastoraciją tiek arkivyskupijos, tiek parapijų lygmeniu būtina derinti su šeimos pastoracija, tikybės mokymu, katecheze (ypač rengimu Sutvirtinimo sakramentui), *Caritas* veikla (savanoriška socialinė veikla).

Taip pat reikia atstovauti katalikiškojo jaunimo interesams jaunimo klausimais besirūpinančiose valstybės ir visuomenės struktūrose, siekti vienodų (su kitomis organizacijomis) jaunimo veiklos finansavimo galimybių; atrasti, apmokyti ir globoti jaunimo grupių vadovus, visokeriopai remti juos praktinėje veikloje; rengti jaunimo veiklos metodinę medžiagą; keliant kunigus iš parapijos į parapiją, garantuoti jaunimo sielovados tęstinumą, jei parapijoje dirbęs kunigas buvo ir jaunimo dvasios vadovas.

Būtina ugdyti parapijose jaunimo ir vaikų liturginę katechezę, atsižvelgiant į jų amžių, socialinę aplinką, tikėjimo patirtį ir psichologiją. Didesnėse ir pajėgesnėse parapijose – laikyti atskiras šv. Mišias vaikams.

Socialinė karitatyvinė veikla

Parapijos geriausiai atsiliepė į karitatyvinę veiklą, tačiau daug kur ji yra sustingusi labdaros dalijimo rėmuose. Daug kur karitiečiai pavargę ir jų gretų nepapildo jaunimas; kunigai daug kur per mažai palaiko karitiečių veiklą. Įvairiose valdžios instancijose juntamas nepalankumas. Arkivyskupijos *Caritas* būtina atsinaujinti daugeliu atžvilgių.

Ypač atkreiptinas dėmesį į būtinybę įtraukti į *Caritas* veiklą naujų darbuotojų, intelektualiai pasirengusių socialinei veiklai. Reikia išnaudoti VDU Socialinės rūpybos centro parengtus žmones, kad jie pakylėtų arkivyskupijos *Caritas* veiklą į aukštesnę pakopą. Ypač reikia ieškoti savanorių.

Taip pat būtina padėti dvasiškai ir profesiskai bręsti išipareigojusiems karitatyvinei veiklai. Ugdyti karitiečių suvokimą, jog jie yra ne tik labdaros dalintojai, bet ir naujų krikščioniškų santykių parapijos bendruomenėje kūrėjai. Meilę reikia dalyti uoliau nei labdarą.

Būtina glaudžiau bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis (Socialinės rūpybos skyriumi, seniūnija). Daug kur klebonams reikia pamąstyti, kaip surasti *Caritas* tinkamas patalpas. Šiai organizacijai reikėtų užmegzti glaudesnius ryšius su mokykla, ypač su katechetais, o vaikus įtraukti į gerumo akcijas.

Bažnyčioje būtinos aukų dėžutės *Caritas* tikslams, taip pat prie bažnyčių aukas galėtų rinkti savanoriai; dabar tuos pinigus susirenka alkoholikai ir nar-komanai. Reikia ieškoti *Caritas* veiklos rėmėjų, rinkti aukas atlaidų metu.

Caritas bendradarbiai turėtų daugiau lankyti senelius ir varge esančius žmones, ugdyti bendruomenę dalytis; šio tikslo įgyvendinimui labai svarbus ganytojų pozityvus pavyzdys.

Reikia sergėtis, kad *Caritas* neprisidėtų prie labdaros laukiančios kartos ugdymo; kai kuriems kunigams būtina iš esmės keisti požiūrį į *Caritas* darbą. Nuo kunigo dėmesio šiai sričiai priklauso žmonių nuotaika ir darbo efektyvumas. Siekti konstruktyvesnio bendradarbiavimo su užsienio krikščioniškomis bendruomenėmis.

Evangelizacija

Arkivyskupijoje labai sėkmingai darbavosi pavieniai kunigai ir pasauliečiai, evangelizuodami Kristaus nepažįstančius žmones. Iš naujai įsikūrusio arkivyskupijos Evangelizacijos centro tikimės gražių vaisių.

Daugumą tradicinių katalikų reikia iš naujo evangelizuoti, nes tikėjimas negaivina jų gyvenimo ir labai dažnai išgyvenamas ne kaip Dievo dovana, bet veikia kaip našta, nuo kurios norėtusi pabėgti.

Evangelizacija turėtų būti tikrai krikščioniška, suponuojanti ne tik skelbimą, bet ir liudijimą ne tiek žodžiais, kiek savo gyvenimo pavyzdžiais. Todėl evangelizacijos uždavinį turi prisiimti ne viena ar kita grupė, bet visi sąmoningi katalikai, jausdami pareigą dalytis su kitais tikėjimo dovana ir džiaugsmu.

Laikmetis reikalauja, kad evangelizacijai tarnautų ne tik įprastos skelbimo formos, bet ir pačios naujausios, apie kurias kalba Šventasis Tėvas. Tikiuosi, kad evangelizacija ir dialogas su ieškančiaisiais sėkmingai vyks ir per internetą, kuriam reikės skirti pakankamai dėmesio.

Labai aktualus Katalikiškos radijo stoties įkūrimas. Šiai idėjai įgyvendinti reikia jaunų kvalifikuotų pajėgų ir tikinčiųjų paramos.

Būtina ieškoti ir atrasti tas vietas visuomenės gyvenime, kur Kristus yra tikrai reikalingas; siekti netgi visuomenės negatyviusius veiksnius išnaudoti kaip galimybę evangelizacijai (*kuo didesnė nuodėmė, tuo apstesnė malonė...*); burti anoniminių alkoholikų ir nar-komanų grupes; sukurti suaugusiųjų evangelizacijos ir katechezės programą; burti dvasinės paramos centrus parapijose; kuo daugiau parapijų įtraukti į programą „Atgavink“; burti maldos, veiklos ir kt. grupes, į jas įtraukiant kuo daugiau žmonių.

Vyskupams ir kunigams reikia gerai išsiklausyti į pasauliečių balsą ir laiko ženklus. Būtinai didelis atvirumas. Reikia džiaugtis visais, kurie konstruktyviai reiškia mintis, norėdami padėti Bažnyčiai.

Būtina ieškoti, kas žmones vienija: klubai, katalikiški renginiai, liturgija. Žmonių namus lankantys evangelizuotojai turi baigti pasirengimo kursus ir būti Bažnyčios siunčiami. Siekti autentiško visų pakrikštytųjų katalikų tikėjimo; integruoti krikščioniškąsias vertybes į visuomenės gyvenimą, formuoti krikščioniškąją kultūrą.

Parapijos bendruomenės kūrimas

Reikia atnaujinti visas parapijų tarybas, ne rečiau kaip kartą per mėnesį rengti pastoracinės tarybos (PT) pasitarimus; kasmet drauge su parapijos aktyvu organizuoti dekanatų konferencijas.

Reikia patalpų, kur parapijiečiai po Mišių galėtų pabendrauti, išgerti arbatos puodelį.

Sveikintinos piligriminės kelionės į šventąsias vietas, ypač į Šiluvą.

Visi PT nariai turi pasidalyti pareigomis ir darbais. Pastoracinė taryba, vadovaujama parapijos klebono, turėtų aptarti savo parapijos sielovadinę situaciją ir susidaryti metų sielovadinį planą, apimančią konkre-

čius išsipareigojimus ir veiklą. Planui įgyvendinti reikia pasiskirstyti asmenine atsakomybe, tai aptarti susirinkimuose. PT turi atsiskaityti parapijai. Finansinius ir sielovadinius reikalus klebonai turėtų aptarti su PT. Tikintiesiems reikia pristatyti PT tikslus ir darbus. PT turi būti atnaujinamos kas keleri metai. Į PT būtina įtraukti bent du jaunimo atstovus. PT turėtų sudaryti tik aktyvūs, iniciatyvūs žmonės. Vien gerumo per mažą.

Parapijose reikia renginių ir programų, kurios sujungtų parapijos institucijas. Atlaidų metu reikėtų ne šventinių pietų, bet bendros agapės su tikinčiais. PT narių brandai turėtų būti organizuojamos konferencijos. Vizitacijų metu vyskupui būtina susitikti su parapijos taryba. Ypač stiprios PT turi būti aptarnaujamose parapijose. Būtina parengti naują PT statutą, kuris atitiktų dabarties reikalavimus. PT būtina išlaikyti savo kaip patariamojo organo tapatybę. Kurti bendruomenes su PT ir rektoratuose.

Atnaujintose pastoracinėse tarybose numatyti viena atsakingą žmogų už informacijos, kuri ateina iš Katalikų interneto tarnybos, perdavimą besiformuojančiam arba veikiančiam parapijos aktyvui, jei to nedauro parapijos klebonas. Kadangi daug parapijų dar neturi savo kompiuterio arba juo nesinaudoja ir parapijos klebonas, pageidautina, kad už informaciją atsakingas žmogus turėtų priėjimą prie interneto (pvz., susitarus mokykloje arba kitoje įstaigoje), mokėtų juo naudotis ir panaudotų parapijos veiklai bei už ją atsakingų žmonių ugdymui.

Būtina skatinti pastoracines tarybas bendrai maldai už parapiją ir vieni kitus; bendrauti su kaimyninių parapijų pastoracinėmis tarybomis ir kunigais, keistis informacija ir patirtimi.

Į organizuojamus parapijos renginius kviestis parapijoje veikiančios mokyklos kolektyvą, kultūros namų darbuotojus ir t. t. Išnaudoti plačiojoje visuomenėje organizuojamus renginius (taip pat mokyklose, kultūros namuose, bibliotekose ir t. t.), darant bendrus projektus su Bažnyčia ir jos pastoraciniu aktyvu – vengti atsiribojimo ir uždaramo. Toks bendradarbiavimas būtų puiki dirva evangelizacijai.

Kultūra ir menas

Atgaivinti Kauno arkivyskupijos sakralinės muzikos komisiją.

Siekti, kad parapijų pastoracinėse tarybose būtų asmuo, atsakingas už bažnytinį paveldą. Kiekviena bažnyčia privalo turėti turto aprašą.

Paskatinti bažnyčias parengti išsamius leidinukus, pristatančius šventovę, parengti apie tai medžiagą interneto svetainėje.

Kunigų seminarijoje reikėtų skaityti kursą, pagilinantį Lietuvos sakralinės muzikos, architektūros ir dailės pažinimą, siekiant gilesnio būsimųjų kunigų išprusimo bažnytinio meno klausimais.

Organizuoti istorijos ir meno paveldo muziejaus veiklą taip, kad jis taptų arkivyskupijos kultūros židiniu, t. y. rengti parodas, ekspozicijas, leidinius, konferencijas, seminarus, pokalbius, susitikimus, vaizdajuosčių peržiūras. Tai taptų savotišku Gyvosios Bažnyčios centru.

Būtina suaktyvinti Bažnytinio meno komisijos veiklą, norint iš tiesų tinkamai sutvarkyti šventovę, parapijos bendruomenės, pastoracinės tarybos, kunigų ir Bažnytinio meno komisijos bendradarbiavimą; padėti sukurti kiekvienoje bažnyčioje aplinką, kuri padėtų žmogaus dvasiai atsiverti ir melstis.

Informacija ir žiniasklaida

Išnaudoti *internetą* – šiuolaikinę ir sąlyginai pigią komunikacijos priemonę – per *arkivyskupijos parapijų bei institucijų svetainių tinklo projektą* (tai atlieptų tiek vidinės komunikacijos poreikius, pvz., per naujienų išsiuntinėjimo grupę, tiek ir išorinės komunikacijos bei informacijos apie save skleidimą); taip pat tęsti evangelizacijos per internetą pastangas bei ieškoti tam adekvačių būdų (virtualūs forumai, tiesioginės ganytojų konferencijos etc.).

Parapijų *pastoracinėse tarybose* (bent didesniųjų, o dekanatų lygiu – būtinai) paskirti „komunikuotoją“ – asmenį, atsakingą už informacijos perteikimą (jis teiktų parapijos (dekanato) gyvenimo aktualijas arkivyskupijos spaudos tarnybai, informacijos centrui, interneto tarnybai, taip pat iš šiųjų gautąją informaciją perteiktų parapijai (dekanatui), per parapijos (dekanato) laikraštėlių, sienlaikraštį ar pan. palaikytų ryšį su vietos žiniasklaidos priemonėmis). Taip pat ir kiekvienoje arkivyskupijos institucijoje turėtų būti vienas asmuo, atsakingas už informacijos perteikimą.

Struktūriškai telkti bei rūpintis arkivyskupijoje dirbančių *katalikų žurnalistų bei „komunikuotojų“* – „žiniasklaidininkų“ profesiniu ugdymu ir sielovada (pvz., „komunikuotojų“ ugdymas, parengimas atitinkamai tarnystei; bendri „žiniasklaidininkų“ profesinio ugdymo, pasidalijimo patirtimi ar pan. seminarai; dvasinio ugdymo ir palaikymo priemonės, bendros rinkolekcijos, piligrimystės, stovyklos ir t. t.).

Informuoti apie *Katalikų Bažnyčios socialinės komunikacijos* nuostatas arkivyskupijos tikinčiuosius, kunigus, institucijų bendradarbius ir ypač seminaristus bei VDU KTF ir katechetų mokyklos studentus, padedant jiems suvokti informacijos bei viešųjų ryšių svarbą Bažnyčios gyvenime.

Pagal Popiežiškosios visuomenės komunikavimo priemonių tarybos pastoracinę instrukciją *Aetatis novae* parengti katalikiškos žiniasklaidos *plana*, numatantį *viešųjų ryšių strategiją arkivyskupijoje*.

Dievui pašvęstasis gyvenimas

Būtina ieškoti glaudesnio kongregacijų bendradarbiavimo galimybių, kviesti pašvęstojo gyvenimo atstovus į arkivyskupijoje organizuojamus renginius, kur jie galėtų liudyti savo pašaukimą tiek gyvu tarnavimu, tiek pačiu buvimu; kasmet švęsti Pašvęstojo gyvenimo dieną (vasario 2-ąją) prisistatant plačiau visuomenei.

Ekumenizmas

Galbūt dėl nusistovėjusių pagarbių santykių tarp krikščioniškų bendruomenių arkivyskupijoje beveik nebuvo dirbama ekumenizmo srityje. Reikėtų palaikyti labai draugiškus santykius su krikščioniškomis bendruomenėmis, organizuojant maldų dienas už krikščionių vienybę ir kt. progomis.

Būsiami kunigai turi būti ugdomi pagarbumo kitaip manantiems dvasia.

Jaunimo sielovadoje atkreiptinas dėmesys, kad ekumeninės nuostatos nevestų į savo tapatybės praradimą.

Šiluva – dvasinis centras

Arkivyskupija turi Šiluvos šventovę, kuri traukia visos Lietuvos maldininkus. Arkivyskupija turi rūpintis, kad iš kaimo parapijos ji taptų solidžiu dvasiniu centru, kur tikintieji galėtų ne tik atlaidų metu patirti dangaus teikiamą dvasinę atgaivą. Artimiausiu metu Šiluvoje planuojama įkurti dvasinį centrą, kur bus galima atlikti asmenines ir bendras rekolekcijas, organizuoti konferencijas ir kt. Šiai idėjai realizuoti taip pat reikės tikinčiųjų susitelkimo ir paramos.

Arkivyskupijos sinodas

1934 metais Kauno arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas suorganizavo Sinodą – vyskupų ir kunigų pasitarimą aktualiaisiais Bažnyčios gyvenimo klausimais – ir priėmė nutarimus, kurie nubrėžė ateities gaires. Tiesiog būtinas panašus arkivyskupijos Sinodas mūsų dienomis, tačiau jame, be dvasininkų, turėtų dalyvauti ir aktyviausi diecezijos pasauliečiai, kadangi jų vaidmuo Bažnyčios gyvenime yra labai svarbus ir nepakeičiamas. Tinkamiausia arkivyskupijos Sinodo data galėtų būti 2004 metai, kai minėsime 70 metų nuo pirmojo arkivyskupijos Sinodo. Anksčiau jį sukviesti būtų nerealu, nes Sinodui reikia gerai pasirengti. Rengimasis Sinodui išjudins religinį gyvenimą.

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS VIENINGOS BAŽNYTINĖS INFORMACIJOS PROJEKTAS

Šiais metais, bendradarbiaujant Kauno arkivyskupijos kurijai, parapijoms ir Katalikų interneto tarnybai, pradėdame vystyti vieningą Kauno arkivyskupijos informacijos ir komunikacijos sistemą.

Pirmasis etapas – vieninga elektroninio pašto adresų sistema ir anketiniai duomenys (kiekviena kurijos institucija ir parapija turės oficialią elektroninio pašto dėželę; bus surinkti ir prieinami internete pagrindiniai anketiniai duomenys, svarbūs pastoracijai). Jau nuo 2002 m. vasario 1 d. kiekviena arkivyskupijos parapija turi savo el. pašto dėželę (pavadinimas@kaunas.lcn.lt), kurią galima pasiekti iš kiekvieno interneto ryšį turinčio kompiuterio. Visi oficialūs Kauno arkivyskupijos el. pašto adresai yra įtraukiami į Kauno arkivyskupijos naujienų grupę (lcn_kaunas), kurios žinias ateityje galės užsisakyti visi norintys.

Antrasis etapas – Kauno arkivyskupijos interneto svetainės atnaujinimas (naujas adresas internete bus kaunas.lcn.lt) ir parapijų svetainių sukūrimas. Kiekvienos parapijos svetainė bus kuriama atsižvelgiant į parapijos galimybes, poreikius ir meninį savitumą, pagal vieningą informacijos ir interneto adresų struktūrą (adresas internete: kaunas.lcn.lt/parapijos/pavadinimas). Šiuo metu jau galima rasti Jonavos šv. apaštalo Jokūbo parapijos svetainę (adresas: kaunas.lcn.lt/parapijos/jonava).

Trečiasis etapas – kiekvienos arkivyskupijos institucijos ir bendruomenės įtraukimas į sukurtą informacijos ir komunikacijos tinklą, jo palaikymas, plėtojimas ir nuolatinis informacijos atnaujinimas.

Tikimės, kad šis bendromis jėgomis vykdomas projektas pasitarnaus vidiniams ryšiams arkivyskupijoje palaikyti ir puoselėti, pagelbės pastoracijos baruose ir pasitarnaus arkivyskupijos dvasinio bei kultūrinio paveldo ir šiandienos veiklos pristatymui.

Kauno arkivyskupijos kurija

TURINYS

GANYTOJO ŽODIS	1
KAUNO ARKIVYSKUPIJA 2001 METAIS	3
Statistika Svarbiausi 2001 metų įvykiai	
<i>Arkivyskupijos kurija ir jos institucijos</i>	8
Kurija Kunigų taryba Pastoracinė taryba Tribunolas Bažnytinio meno komisija Spaudos tarnyba	
<i>Arkivyskupijos centrai ir įstaigos</i>	10
<i>Caritas</i> Evangelizacijos centras „Katechezės mokykla“ jaunavedžiams Jaunimo centras Katechetikos centras Šeimos centras VĮ „Kauno arkivyskupijos ekonomo tarnyba“ Kauno arkivyskupijos kredito unija VĮ Kauno arkivyskupijos muziejus VĮ „Katalikų interneto tarnyba“	
<i>Kai kurios Kauno arkivyskupijoje veikiančios katalikiškos švietimo įstaigos</i>	14
Kauno kunigų seminarija Katalikų teologijos fakultetas VDU VDU Socialinio darbo institutas Kauno aukštesnioji katechetų mokykla Gyvenimo ir tikėjimo institutas	
KAUNO ARKIVYSKUPIJOS PASTORACIJOS PROGRAMOS PROJEKTAS 2002–2004 METAMS	17

KVIEČIAME Į FORUMUS INTERNETE

Lietuvos Katalikų Bažnyčios interneto svetainėje (www.lcn.lt, arba www.catholic.lt), prižiūrime Katalikų interneto tarnybos, pradedamas forumų projektas, kurio tikslas – konstruktyvi diskusija aktualiais Bažnyčios gyvenimo ir veiklos klausimais.

Trumpą projekto pristatymą galite rasti www.lcn.lt/bl/forumas/.

Nuo 2002 m. sausio 24 d. pradėjo veikti parengiamieji forumų puslapiai: forumų temų siūlymas ir balsavimas. Keletas populiariausių temų jau atrinktos į būsimuosius forumus, kurie prasidės vasario viduryje (pvz., „Tradicionalizmas, lefebrizmas ir modernizmas“, „Dvasinis vadovavimas. Kaip susirasti dvasios tėvą?“)

Vienas iš svarbiausių dalykų, lemiančių forumo sėkmę, jo moderavimas. Katalikų interneto tarnyba maloniai kviečia kunigus, vienuolius(-es) ir pastoracijos bendradarbius pasauliečius, turinčius galimybę prisijungti prie interneto, išmėginti savo jėgas šioje naujoje pastoracijos erdvėje. Jei kuri nors tema, patekusi į forumų kalendorių www.lcn.lt/bl/forumas, dar neturi moderatoriaus ir jūs norėtumėte ją moderuoti, prašome parašyti LCN forumo administracijai adresu forumai@lcn.lt (tel. 27-320121). Forumas konkrečia pastoracine tema vyks 2–3 savaites, jį moderuoti gali asmenų grupė.

Kviečiame apsilankyti, siūlyti temas, balsuoti, aktyviai dalyvauti forumuose ir išmėginti jėgas moderuojant!

Katalikų interneto tarnyba

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS NAUJIENOS

Informacijos biuletenis. Eina nuo 1998 m. Vėlykų

STEIGĖJAS

Kauno arkivyskupijos kurija

LEIDĖJAS

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba
Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas

REDAKTORIUS

Darius Chmieliauskas
Telefonas 409025, faksas 320090, el. paštas dch@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“. Studentų g. 48a–209, LT-3028, Kaunas

© 2002, Kauno arkivyskupijos naujienos

Naujai išventinti kunigai ir diakonai

1999 m. pabaigoje kunigais išventinti diakonai:

Virginijus Birjotas (gim. 1975 m.),
Gražvydas Geresionis (gim. 1974 m.),
Šarūnas Petrauskas (gim. 1975 m.) ir
Renaldas Šumbrasuskis (gim. 1975 m.);

2000 m. kunigais išventinti diakonai:

Kęstutis Kėvalas (gim. 1972 m.),
Norbertas Martinkus (gim. 1976 m.),
Gintas Rumševičius (gim. 1975 m.),
Arvydas Žygas (gim. 1956 m.) bei
Gintaras Vincentas Tamošauskas OFM Cap. (gim.
1967 m.);

diakonais išventinti:

Tomas Aleknavičius (gim. 1977 m.),
Tomas Budrys (gim. 1977 m.),
Emilis Jotkus (gim. 1977 m.) ir
Antanas Tulušis (gim. 1977 m.).

2000 m. pas Viešpatį iškeliavo

Kardinolas Vincentas Sladkevičius MIC
1920 08 20* 1944 03 25, konsekr. 1957 12 25,
kard. 1988 05 29
Kunigas Vytautas Labonas
1930 09 29* 1957 04 17* 1997 03 24
Kunigas archeol. m. dr. Pijus Čižauskas
1908 03 24* 1931 06 21* 1991 02 07,
pastaruojų metu rezidavęs Vilniuje.

*Primename, kad kiekvienam arkivyskupijos kunigui
dera paaukoti po vienerias Šv. Mišias už kiekvieną
mirusįjį arkivyskupijos kunigą.*

TURINYS

GANYTOJO ŽODIS
INFORMACIJA ARKIVYSKUPIJOS KUNIGAMS
NAUJIENOS IŠ ARKIVYSKUPIJOS CENTRŲ
KAUNO ARKIVYSKUPIJA 2000 METAIS

Statistika

Šventųjų metų svarbiausi įvykiai

Arkivyskupijos kurija ir jos institucijos

Kurija
Kunigų taryba
Pastoracinė taryba
Tribunolas
Bažnytinio meno komisija
Ekonomo taryba
Spaudos tarnyba

Arkivyskupijos centrai ir įstaigos

Katechetikos centras
Šeimos centras
Caritas
Jaunimo centras
Katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“
Jaunavedžių „Katechezės mokykla“
VĮ „Kauno arkivyskupijos ekonomo tarnyba“
Kauno arkivyskupijos kredito unija
Kauno arkivyskupijos bažnytinio meno
muziejus
VĮ „Katalikų interneto tarnyba“

Kai kurios Kauno arkivyskupijoje veikiančios katalikiškos švietimo įstaigos

Kauno kunigų seminarija
Katalikų teologijos fakultetas
Vytauto Didžiojo universitete
VDU Socialinės rūpybos profesinių studijų
centras
„Gyvenimo ir tikėjimo“ institutas
Kauno aukštesnioji katechetų mokykla

XX AMŽIAUS TIKĖJIMO LIUDYTOJAI
KAUNO ARKIVYSKUPIJOS ŽINYNAS

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS NAUJIENOS

Informacijos biuletenis
Eina nuo 1998 m. Velykų

STEIGĖJAS
Kauno arkivyskupijos kurija

LEIDĖJAS
Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba
Rotušės a. 14a, LT-3000 Kaunas

REDAKTORIUS
Darius Chmieliauskas
Telefonas 409025, faksas 320090,
El. paštas dch@lcn.lt

SPAUDŽIA
Caritas spaustuvė
M. Daukšos 21, LT-3000 Kaunas

© 2001, Kauno arkivyskupijos naujienos